

DRAUGAS

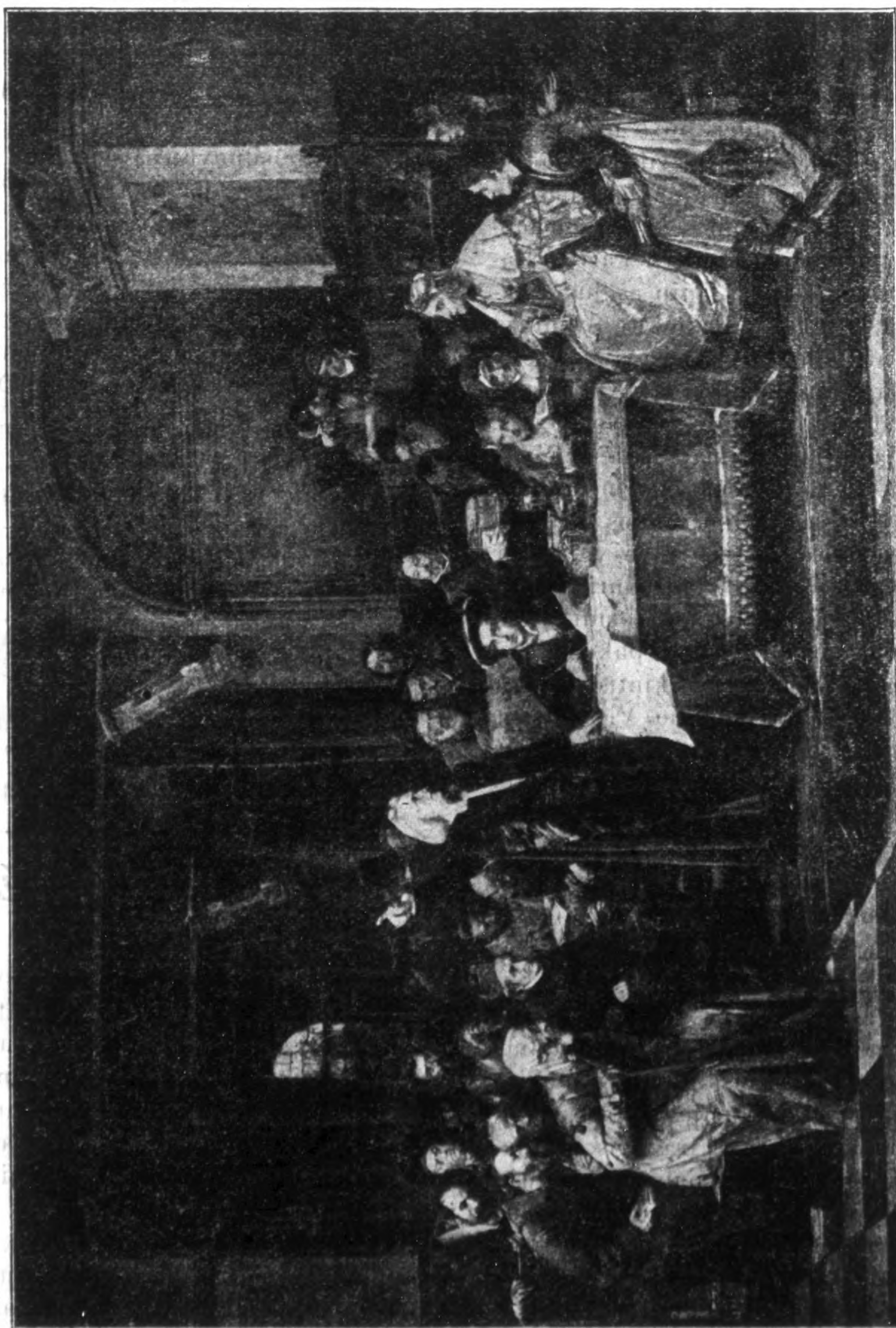
KATALIKIŠKAS LAIKRAŠTIS PAŠVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS

VOL. II. (METAII.)

WILKES-BARRE, PA. KOVO (MARCH) 31 D. 1910 M.

No. 13.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21st, 1909. AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897

KOLIUMBAS PRANEŠA APIE AMERIKOS ATRADIMĄ.

PIRMOJI NEDĖLIA PO VELYKŲ.

Lekcija. I Jon. V, 4—10. — Mieliausieji: Kastik yra gimęs iš Dievo, pergali svieta, ir toji yra pergalė, kuri apveikia svieta, mūsų tikėjimas. Kas yra, kurs pergali svieta, negut tik tas, kurs tiki, jog Jezus yra Dievo Sūnus? Jis tai yra, kurs atėjo per vandenį ir kraują, Jezus Kristus, ne vien per vandenį, bet per vandenį ir kraują. Ir tai yra Dvasia, kuri liūdi, jog Kristus yra tiesa. Nes trys yra, kurie duoda liūdimą danguje: Tėvas, Žodis ir Šventoji Dvasia. Ir trys yra kurie duoda liūdimą ant žemės: dvasia, ir vanduo ir kraujas, ir tie trys yra vienu. Jeigu priimame žmonių liūdimą, tai Dievo liūdimas yra didesnis, nes jisai paliūdi apie savo Sūnų. Tas, kurs tiki į Dievo Sūnų, turi Dievo liūdimą savyje.

Eangelija. Jon. XX, 19—31. Anuomet, kuomet buvo vėlu tą pačią dieną, subatoje, ir durys buvo uždarytos, kur buvo susirinkę mokiniai dėl baimės žydų, atėjo Jezus ir atsistojo viduryje ir tarė jiems: Ramybė jums. Ir pasakęs tai, parodė jiems rankas ir šoną. Nudžiugo mokiniai pamatę Viešpatį. Ir tarė jiems antru kartu: Ramybė jums. Kaip siuntė mane Tėvas, taip aš jus siunčiu. Tai taręs, kvėpė ant jų ir tarė: Priimkite Šventąją Dvasią. Kurių nuodėmes atleisite, bus atleistos jiems, ir kurių nuodėmes užlaikysite, bus užlaikytos. O Tomas, vienas iš dvylikos, kurs vadinasi Didymus, nebuvo su jais, kad atėjo Jezus. Sakė jam kiti mokiniai: matėme Viešpatį. Bet jis tarė jiems: Jeigu nepamatysiu jo rankose vinių įdurimo ir neįdėsiu į jo šoną mano rankos, neįtikėsiu. O po aštuonių dienų mokiniai vėl buvo viduje ir Tomas su jais. Atėjo Jezus per uždarytas duris ir atsistojo tarp jų ir tarė: Romybė jums. Ir tarė Tomui: Įdėk savo pirštą šičion ir pamatyk mano rankas, o pakelk savo ranką ir įdėk į mano šoną, ir buk ne netikintis, bet tikintis. O atsakydamas Tomas tarė: Mano Viešpats ir ir mano Dievas. Ir tarė jam Jezus: Dėlto kad pamatei mane, Tomai, įtikėjai. Palaiminti, kurie nematė, o įtikėjo. Daug kitokių ženklų padarė Jezus savo mokinių akyse, kurie nėra užrašyti šitose knygos. O šitie yra užrašyti, idant tikėtumite, jog Jezus yra Kristus, Dievo Sūnus, ir tikėdami gyvenimą turėtumite jo varde.

“PRAVADAI”.

Pirmosios po Velykų nedėlios Evangelijoje randame aprašytą prisikėlusio Viešpaties apsireiškimą Savo mokiniams: toje-pat, pirmoje savaitės, dienoje, vakare, kambaryje, kur mokintiniai buvo susirinkę ir duris užsitarę, “dėl baimės žydų”, staigą stojo Viešpats viduje jų ir tarė: “Ramybė jums”. Ir pasakęs tai, parodė jiems savo rankas ir šoną. Tą minėtąjį vakarą, nebuvo susirinkime vieno mokintinio šv. Tamo; kuomet kiti mokintiniai pasakojo apie Viešpaties apsireiškimą, jis jiems atsakė: “Jei neišvysiu rankose Jo perdurimą vinių, o neįdėsiu piršto mano į vinių vietą ir jei neįdėsiu rankos mano į šoną Jo, neįtikėsiu.”

Kaslink Tamo, reik mums atsiminti, ką šv. Jonas rašo savo Evangelijoje apie šio mokintinio atsidavimą ir meilę prie Viešpaties Jėzaus. Kuomet mirė Betanijoje Lozorius ir Jėzus pasirijo eiti į tą šalį, mokintiniai perserginėjo Viešpatį sakdami: “Tik-ką žydai norėjo Tave užakmenuoti ir Tu vėl ten eini?” — štai kaip Tamas prabilo tuomet į draugus: “Eikime ir mes, idant su Juomi numirt galėtum. “Toje-pat šv. Jono Evangelijoje skaitome, kaip Jėzus savo kalboje po paskutiniai Vakarieniai sakė: “Mano Tėvo namuose yra daug gyvenimų? Einu parengti jums vietą. Ir kur Aš einu žinote ir kelia žinote.” Čia vėl Tamas teiraujasi: “Viešpatie, nežinome kur eini ir kaip mes galime kelią žinoti?” Iš Viešpats duoda Tamui atsakymą žodžiais, nuo to laiko labai gerai žinomais kiekvienai tikinčiajai dūšiai: “Aš esmi kelias ir tiesa ir gyvenimas. Niekas neateina pas Tėvą, kaip tik per Mane. “Taip, regime pas Tamą ir gilia meilę ir didelį prie Mūsų Viešpaties dievotumą ir troškimą apie viską išsiklausinėti ir įtikrinti pats save. Viešpats Jėzus žinojo ir meilę ir silpnybę savo mokintinio ir nusileizdavo, kad jam parodyti, ko jis troško. Po aštuonių dienų vėl mokintiniai buvo sykiu ir Tamas su jais. Vėl, da kartą, stojosi Viešpats viduje jų ir tais maloniais žodžiais prabilo: “Ramybė jums;” o Tamui tarė: “Įdėk čionai pirštą tavo, o apžiūrėk rankas Mano ir ištiesk ranką tavo, o įdėk į šoną Mano: o nebūk netikinčiu bet tikinčiu. “Tada sušuko Tamas: “Viešpats mano ir Dievas mano”!

Iš šito atsitikimo daug-ką galima pasimokyti, apart to pamokinimo, kurį pats Kristus duoda tais aiškiais žodžiais: “Jogei Mane pamatei, Tamošiau, įtikėjai: palaiminti, kurie neregėjo, o įtikėjo.” — Šiandien, bet, pasimokinkime nuo Viešpaties Jo dieviškosios kantrybės su dūšiomis, Jo dieviškojo gailingumo mūsų artimo silpnybėms. Viešpats neišmetinėjo šv. Tamui ir jo neatsutūmė. Ne, Jis, priautė jam, Jis suprato jį, Jis nusilenkė prie jo silpnybės. Kaip tad mums reik pasielgti su tais, kurie netur tikro tikėjimo, arba su tais mūsų tarpe, kurie lengvai į abejojimą įpuola? Būkime su jais mandagus ir kantrūs Mūsų Viešpaties pavyzdžiu. S.

Katalikiškos žinios.

Rymas. Šv. Tėvo dovanos. Šventasis Tėvas Pijus Dešimtas paskyrė neturtingoms katalikų bažnyčioms visas dovanas gautas jubilėjaus metu. Atrinkta, žinoma, tinkami bažnyčioms daiktai. Išdalinta 60 tūkstančių dovanų, kuriomis apdovanota 3 tūkstančiai ir 22 maldų namai. Šv. Tėvas atiduodamas, kas jam brangiausia, parodė, kaip jo širdžiai brangu bėdinieji žmonės, negalintieji tinkamai Dievo namų išpuošti.

— **Sukaktuvės.** Kovo mėn. 2 dieną suėjo 100 metų, kaip gimė mūsų popiežius Leonas Tryliktas liko. Dideli ištikrųjų jo darbai. Ne tiktai mes negalime jų užmiršti, bet ir ateinančios kartos dar ilgai jų vaisias džiaugsis. Ypatingai pragarsėjo Leonas Tryliktas savo raštais. Nebuvo viešo reikalo, nebuvo vargo, į

kuri nebūtų atsiliepus Leonas. Tiek prastas darbininkas, tiek aukso vainikų pasipuošę karaliai—visi jam lygiai rūpėjo. Būdamas Vatikane uždarytu nelaisviu, mokėjo tasai garbingas senelis visą pasaulį valdyti. Ne tik-tai katalikai, bet ir katalikybės priešai lenkė savo galvas prieš tą didelį popiežių. Užtatai visi katalikai su širdžia ir dūšia dalyvauja apvaikščiojime sukaktuvių šimto metų nuo Leono Tryliktojo gimimo.

Rupestnga Dievo Apveizda davė Šv. Bažnyčiai mūsų laikais visą eilę didelių popiežių. Pijus Devintasis, Leonas Tryliktojas ir Pijus Dešimtojas, nors skyrėsi būdu vienas nuo kito, nors ėjo įvairiais keliais, bet vienoki tikslą prieš akis turėjo: kovoti su klaidingais mokslais ir stiprinti Bažnyčios pamatus. Prakilnus ir už širdies griebiantis dievotumas dabartinio laimingai mums viešpatuojančio Popiežiaus Pijaus Dešimtojo, aiškiai parodo, iš kur semiamą galybę ir šviesą: Malda yra toji dangiškoji versmė, suteikianti šviesą ir stiprybę. Maldos keliais eina dabartinis popiežius. Tais, o ne kitais keliais, ėjo jo garsingi pranokėjai.

— Šv. Tėvas įsakė Italijos katalikams, kad darbininkų draugijos, susidedančios iš katalikų, būtų remiamos aiškiai ant katalikybės pagrindų. Ligi šiol daugelis draugijų slėpdavosi su katalikybės vardu.

Vokietija. Protestas. Vokietijos katalikai rengiasi viešai papeikti nežmonišką Prancūzų valdžios elgimąsi su katalikais ir jų turtais. Dabar nesenai susekta, kad beuždarinėdami bažnyčias valdininkai rūpinosi tikta savo kišines prisipilti. Vienas prisivogė net 10 milijonų frankų. Valdžia gi iš turtu užgrėbimo jokios naudos neturėjo.

Kunigo byla. Minsko teismas nuteisė kun. Gerasimavičių už stačiatikių (pravoslavų) priėmimą į katalikus atsėdėti du mėnesiu kalėjime, užmokėti pinigais 200 rub. ir 6 mėnesiams pašalinti nuo vietos.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE.

Kaune, vasario 24 d. š. m. atsibuvo visutinas "Saulės" Draugijos susirinkimas. Iš valdybos pranešimo pasirodė "Saulės" turima 72 skyriai, 45 mokyklos ir 32 knygynai. Narių buta 2476, knygų visuose knygynuose 8754 tomiai, kuriais naudojasi 3740 žmonių. Šiomet laukiama leidimo dar 22 mokyklų. Įeigų 1909 metais gauta 14 tūkst. 944 rub. 28 kap. Išlaidų tiek pat. "Saulė" užlaikė vieni kunigai, su keleta dvarininkų.

Reakcijai, kylant, valdžia kabinasi ir prie "Saulės" jieškodama priekabių, kad tik uždengus vienatinę, lietuvių švietimo draugiją.

Taipogi "Blaivybės" draugija, pagarsino atskaitą savo veikimo 1909 metais. Iš atskaitos matosi, kad Lietuvoje paputė kitas vėjas, kad skirstosi palengva, spiritinių garų debėsiai, teka skaisti blaivystės aušra.

"Motinelės" draugijos, kurios tikslu yra šelpti mokslan einančią jaunuomenę, visutinas susirinkimas atsibuvo Vasario 25 d. "Motinelė" per 1909 metus sušalpė 5 studentus, einančius augštesnį mokslą. Jų sušelpimui išleista 1020 rub.

Vilniuje, Muzikos Mokykla parengė tautų vakarą. Ant scenos buvo rodoma tautiniai šokiai ir dainos. Ypač visų doma buvo atkreipta į lietuvių dainas ir šokius. Svetainėje, kiekviena tauta turėjo savo tautinę gritelę (kioską). Lietuvių triobelė buvo papuošta juostomis ir prijuostėmis, tautiniais raštais išaustomis. Svetimtaučiai negalėjo atsigėreti ir atsistebėti, kad lietuviai į taip trumpą laiką pakylė dailoje.

Taigi iš draugijų atskaitų matome, kad lieuviai nestovi ant vietos, bet tvirtu žingsniu žengia priekyn, pergalėdami visokias kliūtis. Daug dar yra darbo, daug neplėštų dirvonų, bet ačiu pasišventimui darbininkų ant tautiškos dirvos, greit išvysime Lietuvą kitokia, negu kad palikome, svetur iškeliaudami.

Beto, vis dar nesiliauja keliavimas lietuvių svetur, ypač į Ameriką, kur jie tikisi rasti lengvesnę duoną, bet tankiai apsilie. Norėdami, lengviai galėtų įsitaisyti Lietuvoje Ameriką.

Valdžia po senovei trukdo žmonių švietimo darbą. Taip, Kovo 9 d. Varšavoj antru kartu teismo rumai nagrinėjo "Šaltinio" bylą už straipsnį p. Griniaus apie neteisingą mokesčių ėmimą nuo Garlevos sąnkrovos. "Šaltinio" redaktorių kun. J. Vailokaitį nubausta 150 rub. o p. Girnių už parašymą 75 rub.

Nemėgsta valdžia teisybės ir karts nuo karto aštriai nubaudžia, bandančius pasakyti ją žmonėms.

Vasario 23 d. Vilniaus Teismo Rumai nagrinėjo: Petro Vileišo, buvusio "Viln. Žinių" redaktoriaus bylą už atspausdinimą 1907 m. "V. Ž." Liet. Soc. Dem. Partijos suvažiavimo nutarimą. Nuteistas užmokėti 100 rub. arba 2 sąnaites kalėjimui; ir "Vilties" administratoriaus Jono Tumo — už priešvaldišką kalbą 1905 m. Švedasuose ir už tai, kad buvo išrinktas "naujos tvarkos" raštininku, taipogi įgaliotiniu į Vilniaus Seimą. Nuteistas 8 mėn. tvirtovės, užskaitant 4 mėn. jau atsėdėtus.

Kun. Oleščiukas, tik ką išventintas, svietiškosios valdžios neužtvirtintas jokion parapijon už tai, kad dar dijakonu būdamas pasakė pamokslą apie cerkvines mokyklas. Šeučino kun. klebonas Kanceleris, vidaus dalykų ministerio, prašalintas bė teisės gauti kur kitur vietą; taip pat prašalintas ir Zitelos klebonas kun. Kučinskas.

Vidaus dalykų ministerija yra išleidus įsakymą apie svetimtaučių draugijas, sulig kurio gubernatoriai turi sekti, ar kuri draugija nežadina žmonių prie tautinio susipratimo. Tokią draugiją įsakyta tuojaus panaikinti. Didelis tai pavojus visoms draugijoms.

Vagius, plėšikus tai valdžia nelabai rūpinasi panaikinti, tankiai dar pati kartu su jais veikia, kaip tai daugel tokių atsitikimų išėjo aikšten, bet jeigu, kuri draugija rūpintusi apšviesti žmones, įkvepti jiems tėvynės meilę, — tai tokie yra aršiau plėšikų skaitomi.

Štai ir visi pastarųjų dienų svarbesni atsitikimai Lie-

tuvoje. Nestokuoja ir paprastų kasdieninių neturinčių didelės visuomeniškos vertės.

Iš **Bartininkų** (Vilkaviškio aps.) kovo 7 d. Dr. Basanavičiui bevažiuojant stotin, pasibaidė arkliai ir apvertė vežimą. Dr. Basanavičiaus veidas lengvai sužeistas trijose vietose.

Piekštuopiuose (Marijampolės aps.) Per egzekvijas pas ūkininką Vaičiūną, kur buvo kaimynai ražančių pagiedoti, nežinomas piktadarys užrišo duris ir pro langą šovė į susirinkusius žmones, porą sužeisdamas. Kaltininkas suimtas.

Nemajunuose (Trakų aps.) dideli ir maži serga raudonvėžiu. Daugiau kaip 17 asmenų mirė.

Balninkuose (Ukmergės aps.) važiuojo vienas žmogus per Perkalių ežerą. Važiavo rogėmis ir vežėsi piaujamąją mašiną. Netikėtai lužo lėdas ir arklys su rogėmis ir mašina paskendo, žmogų pasisekė išgelbėti.

Velionoj (Kauno gub.) 11 ateivių darbininkų, dirbančių Tiškevičiaus miške, gavę algą, atėjo į Stakius pasilinksinti. Pralėbavę visą naktį, grįžo atgal ir užmušė vieną savo draugą.

Tamošbudyj (Naum. aps.) Nusišovė miško sargas J. Butkevičius.

Vilniuje vasario 23 d. nuteistas miriop valstietis M. Božko už sargibinio užmušimą.

Tą pat dieną Vilniaus mokslo apygardos globėjo Levickio namuose atsitiko baisi nelaimė. Dalykas toks: į jaunesniąją Levickio dukterį Viera, 7-os klasės augštojo Vilniaus mergaičių instituto mokinę, buvo įsimylėjęs 1-sios Vilniaus gimnazijos 8 klasės mokinys Vladimieras Kopcevičius, minėtojo mergaičių instituto mokytojo sūnus. Kopcevičius lankėsi gan ilgą laiką Levickių namuose, bet pagaliau vasario 22 d. jam tatau Levickių buvo uždrausta. Ant rytojaus, 9 val. vakaro Levickis, su savo žmona ir dukterimis rengėsi eiti į 2-sios gimnazijos mokinių vakarą. Prieš pat išeinant atėjo Kopcevičius. Šveicorius, nežinodamas, kad esą uždrausta čia lankytis, įleido Kopcevičių ir tasai, palipėjęs greitai laiptais, nuėjo trečiąjį gyvenimą, kur gyveno Levickiai. Karidoriuje jisai susitiko su Levickio žmona Zinaida ir Viera. Vos kelios sekundos prabėgo, kaip pasigirdo šūviai. Kopcevičius, išsitraukęs revolverį, ėmė taikyti į Vierą; motyna ją savimi stengėsi uždengti ir čia pat krito persauta; tuojau ir mirė. Tuomet Kopcevičius šovė antrą kartą į savo mylimąją ir pataikė į dešiniąją žandą, palei pat kaklo. Mergaitė baisiai šaukdama, krito po kojų mirstančios motynos. Kopcevičius manė pabėgti, bet pamatęs, jog namiečiai išgirdę šuvis, eina čia, šovė sau krūtinę. Kulipka pataikė širdin ir jaunikaitis krito negyvas.

Kopcevičiaus lavonas tuojau nugabenta šv. Jokubo ligonbutin, numirėlių salėn.

Levickienę palaidojo vasario 25 d.

Gaidėj (Ežerėnų aps.) pasimirė Jurgis Bieliauckas, Druškių valsčiaus ūkininkas. Jis buvęs 108 metų. Per visą savo amžių nesirgęs, lig pat galui turėjęs geras akis, aiškų protą, geras ausis. Degtinės visiškai negėrė, nekažiriavo, guldavo ir keldavo anksti, niekuomet nebūdavo rustus, per daug nevalgydavo, už tat daug dirbdavęs. Pa-

našiai gyveno ir kita senutė, tos pačios parapijos ir mirė, turėdama 100 metų.

Dusėtai (Ežer. apsk.) Ūkininkas Rimpė išvažiavo iš namų jieskoti žemės pirkties ir visiškai nesugrįžo. Spėjama, kad kas jį užmušė. Poliejai negali surasti.

Anykščiai (Ukm. aps.) Vienas, neseniai dar vedęs žydėlis, palikęs žmoną iškeliavo į Ameriką. Į Ameriką jo nepriėmė. Jo žmona sužinuojusi, kad jos vyras grįžta, išgėrė vitrijoliaus, ir nuo to pasimirė.

Suvalkų gub. Valdžia, Suvalkų gub. lietuvių reikalais norinti dabar nebejuokais užsiimti. Norima, kol bus įvestos miestų ir žemiečių savivaldybės Lenkuose, atskirti lietuvius nuo lenkų. Vadinas, išskirti Suvalkų gub. iš Lenkijos, ko lietuviai jau keletą kartų reikalavo.

IŠ LIETUVIŠKŲ DIRVŲ AMERIKOJE.

ASHLAND, WIS.

Čia miestelis neperdauk didelis. Gyvena būrelis lietuvių. Jų apsiėjimai gražūs, nes jie neprageria sunkiai uždirbtų centų, kaip tai girdėti kitų miestų lietuviai daro. Yra ir draugija šv. Jurgio. **N. E. M.**

PITTSTON, PA.

Kiek blogo kartais gali padaryti vienas žmogus, parodo šitoks atsitikimas. Vargoninkavęs keletą metų vietinėje lietuvių bažnyčioje vargonininkas netikėtai atsisakė nuo vietos. Atsisakė-gi dėlto, kad negalėjo prirengti atsakomai choro, ir dėlto kunigas pasakė, kad bažnyčios pašventinime giedos airių choras. Vietinis vargonininkas (kursai, kabėse kalbant, neatsižymi Bacho nei Paderewskio gabumais) didei už tatau užsirūstino ir ant rytojaus atsisakė ilgiau vargoninkauti. Kad tik tuo viskas būtų pasibaigę! Bet kur čia! Tuojau prasidėjo kurstymai, kuriuose daugiausiai imtasi apkaltų ir prasi-manymų. "Kunigas lietuvių bažnyčią užleido airiškais — tegul sau ir žinosi su mūsų tautos engėjais! Neikite į bažnyčios pašventinimą!" ir t.t. Pradžioje vargoninko laimėta. Sugundytas choras pasirašė po protestu prieš kunigą ir airių chorą, dvi seniausios ir didžiausios draugijos atsisakė dalyvauti iškilmėje; po aplinkinius miestus tapo išsiuntinėtas choro protestas ir paleistos kalbos, būk nei viena Pittstono draugija neis parodon bažnyčios pašventinime, todėl, girdi, nei jūs nevažiuokite į Pittstoną tą dieną. Žmonės pradėjo užti, kaip bitės avilyje.

Bet netrukus pasirodė, jog airių choras nebuvo nei kviestas giedoti lietuvių bažnyčioje, kad kitos šnekos paleistos vien iš apmaudo; be to, seni parapijonai pradėjo jausti gėdą už draugijų nutarimus. Pradėjo vėl užti, bet jau kitaip. Verbų nedėlioje tapo sušaukti extra—mitingai, kuriuose tapo nutarta dalyvauti parodoje ir pranešti apie tatau aplinkinėms draugijoms. Bet bloga sėkla jau spėjo išduoti negerą vaisių. Stürmervillės draugystė šv. Petro ir Povilo atsisakė nuo parodos; taip-pat atsisakė visos Kingstono ir Plymouth'o draugijos; ma-

žiau draugijų atvažiuo iš kitų miestų — ir tokių būdu iškilmė pasidarė mažesnė. Tai mat ką gali padaryti vieno blogo žmogaus nedoras liežuvis ir nepadorus kursty-

Senis.

Vietiniams lietuviams antroji Velykų diena buvo ištiesu "linksma diena". Naujos bažnyčios pašventiniman suvažiuo lietuviai iš visų aplinkinių. Iš Scranton'o atvyko sekančios draugijos: šv. Jurgio (kareivių), šv. Antano, šv. Jono ir šv. Petro ir Povilo (visos kruvoje apie 600 vyrų). Wilkes-Barre'ių draugijos savo skaičium gal perviršijo Scrantoniečius. Atvažiuo iš ten trys: šv. Mykolo (500 narių), Lietuvos Sunų ir šv. Jurgio. Iš vietinių draugijų parodoje dalyvavo sekančios: šv. Jurgio (kareivių), šv. Kazimiero, šv. Juozapo, šv. Antano, šv. Jurgio (Inkerman), šv. Juozapo (Duryea) ir šv. Stanislovo (Barbertown). Paroda ėjo nuo Laurel Line stoties iki Junction'ui ir atgal. Šventino bažnyčią pats vyskupas, Jo Malonybė M. J. Hoban.

Po apeigų prasidėjo mišios, kurias laikė kun. J. Inčiura, Wanamie's klebonas. Pamokslą apie katalikų bažnyčią pasakė kun. V. Kudirka iš Wanamie. Suvažiuo dar sekantieji lietuvių kunigai: M. Pankauskas iš Forest City, J. Kuras iš Scanton'o, V. Vizgirda iš Wilkes-Barre, J. Dėlinikaitis iš Hazleton'o ir J. Kassakaitis iš Freeland'o, P. J. Čižauskas iš Mt Carmel, Pa., su savo chorą puikiu giedojimu padabino iškilmę. Apskaitoma, jog vienu lietuvių iš svetur tą dieną atvyko į Pittstoną nuo 4 iki 5 tūkstančių. Pittstoniečiai ilgai paminės savo bažnyčios pašventinimą. Negerių žmonių kurstymai, kad lietuviai neitų pašventiniman, neišdavė jokio vaisiaus. Garbė užtat Pittstoniečiams.

Parap.

MONTREAL, CANADA.

Šiame mieste yra į 700 lietuvių. Pirmiausia čia buvo lietuviškai—lenkiška parapija, prie kun. Šlamo. Veliausia vienuoliką mėnesių išbuvo lenkų kunigas Chalupka. Dabar vienas redemptoristas belgas pramokęs šiek tiek lenkiškai, stengiasi aprūpinti lenkų dvasiškus reikalus. Lietuvio—kunigo ligšiol dar vis nėra, todėl Velykinei antvyskupas parkvietė lietuvių kunigą (iš Springfield'o vyskupijos), kuris beveik visą savaitę, nes nuo petnyčios iki seredai būdamas, stengėsi kasdieniniais pamokslais tautiečius dvasioje nustiprinti. Nedėlioje 13 Kovo garbus svečias laikė prakalbą šv. Kazimiero draugijos susirinkime, kame žadino susitverti į parapiją, duoti kas mėnesis duoklę parapijos ir būsimos bažnytėlės reikalams. Patarė taipos-bi būti atsargiais užprašyme kalbėtojų, nes vieni, esą, savo triukšmingomis kalbomis aplink kraugerį carą, šito šalyje beveik jokios naudos negali atnešti, tat nėra kam nei kviesti tokio kalbėtojo; kiti-gi kaip ve Miekevičius, gali net publiką suklaidinti ir kad ne šlykštus Miekevičiaus kalbos turinys ir ne kelių kunigų laišakai, gal būtų ir Montrealiečiai buvę suklaidinti. Čia kalbėtojas perskaitė neseniai tilpusį "Drauge" atitaisymą Mie-

kevičiaus laikytosios kalbos Montrealyje. Kalba tapo užbaigta žadinimo žodžiais skaityti gerus laikraščius.

Petnyčios rytą svečias vietinių lietuvių vardu padėkojo antvyskupiui už partraukimą kunigo ir prašė, idant parūpintų lietuvių kunigą ant visados. Antvyskupas sakėsi ligšiol negalėjęs gauti lietuvių kunigo ir atkartojo savo prašymą, jog jisai būtų labai dėkingas, jei svečias panorėtų nuolat dirbti jo "brangiems lietuviams" (a mes chers Lithuaniens). Svečias sakėsi, vyskupas jo neatleidžias, bet antvyskupiui lietuviai būtų dėkingi, jei J. M. teiktusi kreipties į Lietuvos vyskupijas. Antvyskupas šį sumanymą priėmė, ir paprašęs reikalingo adreso, žadėjo stengties, kiek galima, išpildyti prašymą. Taipos-gi vietiniams lietuviams svečias patarė antvyskupiui asmeniškai savo reikalus perstatyti.

BOSTON, MASS.

New-England'o lenkų dvasiškija įkurė Bostone savaitraštį vardu "Bostonską-Gazeta". Jau išėjo keturi numeriai. Spausdinama "Keleivio" spaustuviuje. Formatas — "Keleivio". Popiera prasta. Turinys labai skystas. Redagnoja kunigas Syski.

WILKES-BARRE, PA.

Kovo 29 d. mergina 28 m. amžiaus vardu Rozi Color, antrą Velykų dieną, degdama žiburį, numetė degantį degtuką į dežę su popieromis. Popieros užsidegė ir liepsna pagavo jos drabužius. Mergina buvo tik viena namuose ir niekas neatbėgo ant jos riksmo. Mergina, taip baisiai apdegė, kad neužilgo mirė.

Juoza Stalevičių mirtinai sužeidė Parrish anglių kasykloje. Po kelių valandų kančios jisai mirė. Turėjo jisai 30 m. amžiaus. Laidotuvės bus ketverge.

Panaktinis, sergstantis karus su prekėmis ant Luzerne Manufacturing Camp, patėmijo kelis vagis, lupančius duris iš karo. Panaktinis tuojaus sukėlė triukšmą ir pašaukė policiją. Ant triukšmo atbėgo tulas Brooks ir nieko nelaukdamas stvėrė vagiui už pakarpos. Vagis, išsitraukęs šautuvą, peršovė minėtąjį žmogų.

Vagių ir galvažudžio policija nesugavo.

Suėmė savininką, žydų skerdyklos, kur prirengia "košerną" mėsą kaltindami jį už pardavinėjimą jaunų veršių mėsos prieš Amerikos įstatus. Beto, tarp tu veršių rasta keli, visi netinkanti valgiui.

Praslinko gavėnia, praslinko ir Velykos ir vėl užstojo linksmybės dienos. Greit prasidės visokie baliai, teatrai ir tam panašūs pasilinksminimai. Nemažai žmonės išleis pinigų visokiems niekams. Lai kiekvenas prieš išleisiant pinigą apmasto, ar negeriau jį apvertus ant laikraščių, knygų.

Visokios žinios.

Dirbtinos akys.

Ištrupėjus dantimis, įdeda dirbtinus, nupiovus koją, prideda medinę, plikiai nešioja užsidėję svetimus plaukus. Bet nevisiems, turbūt, yra žinomos dirbtinos akys. Nors jos nepakeičia sveikų akių, kaip tą išdalies atlieka dirbtini dantis, vienok negalima pasakyti, kad jos būtų visiškai nenaudingos. Prityrimas parodė, kad netekusiam akies, ypač jaunesniamjame amžiuje, persikreipia veidas: pusė veido, nepaturima akies obuoliuku, susitraukia ir iškreipia visą veidą. Nešiojimas dirbtinos akies nuo to apsaugoja. Be to, akies vietoj esant įdubimui, tankiai pasiriečia vidun blakstienai ir sueržidami dirksnius, gadina sveikąją akį. Be tų naudingų tikslų, nešiojimas dirbtinos akies nemažai pagražina žmogaus veidą, turėjusio nelaimę prarasti tą švelnutį pajautimą. Žiuoruojanti akies duba ant kiekvieno padaro nemalonų, bet bugštu išpuodį, ką prašalina išrasta akis, ypatingai, kad mūsų laikuose taip sumaningai mokama pritaisyti tokias akis, kad jų neatskirsi nuo tikrųjų. Vienas akių meistras, pastatęs prieš savo mokinius žmogų su viena įdėta akimi, liepė jiems apžiūrėti ir pasakyti, ko to žmogaus akims trūksta. Jie apžiūrėję pasakė, kad viena to žmogaus akis visai esanti sveika, kitoji gi bent kiek galima patėmyti karščio. — Koksai buvo jų nusistebėjimas, pamačius, kad tą manomai sveikąją akį išgvildė profesorius — nei čiptelėjus ligoniui. Kas didžiausiai įveda apsirikiman, tai jos judėjimas, lyg prigimtos akies. Nes gerai įtaisyta akis lieka apimama dirksnių likučiais ir tejuda su sveikosios akies dirksniais.

Bet-gi dirbtinos akies nešiojimas turi ir pavojingas puses. Blogai įtaisyta akis pradeda draskyti ir erzinti buvusio obuoliuko liekanas, o tas suerzinimas veikia perreina ant sveikosios akies ir tuomi gali stoties apakimo priežasčia. Todėl, norint įtaisyti akį, reikia kreipties prie sumanaus gydytojo.

Žydų teismas.

Vienas žydelis iš Žarkų, Piotrakavo red. apmaudė žodžiais vietinį "cadiką". Dėlei tos priežasties atsibuvo laidotuvių brolijos teismas, kuri išnešė sekantį nusprendimą:

— Drąsuolis turi valkioties po miestą visą dieną basas ir be kaikurių drapanų dalių, įeidamas į visus mažesnius maldnamius ir sinagagas, kur garsiai turi šaukti: "nusidėjau". Paaukauti du vežimu malkų biedniems žydeliams ir t.t. Jeigu to neišpildytų, jisai ir jo šeimyna nesulauks po mirčiai žydiškų šermenių, o "nusidėjelio" vardas, bus įtrauktas į "juodasias knygas" ir t.t. "Nusidėjelis" žinoma, sutiko išpildyti visogalingos laidotuvių brolijos nusprendimą.

Kišeninis bevielinis telegrafas.

Profesorius Cerebotani, pastorius Monachium'o parapijos išrado bevielinį telegrafą, kurį galima nešioti kišenių ir telegrafuoti be jokio sunkumo kur tiktai norisi. Išradimas yra taip suprantamas ir praktiškas, kad tik

liekti stebėtis, kaip jisai pirmiau nebuvo išrastas. Visas to telegrafo aparatas yra taip mažas, kad jį galima švernelio kišenių nešioti ir vartoti kuomet yra reikalas.

Konstituciją davė.

Kunigaikštis valstijelės Monako, buvęs vienatiniu patvaldišku valdonu Europoj, nutarė duoti konstituciją savo pavaldiniams.

Garas demoralizuoja žmoniją.

Profesorius Henryk Ferry, kriminologas ir mokinis garsaus Lombroso, praneša, kad vartojimas garo demoralizuoja jaunąją gentkartę Italijoj.

Tardydamas dabartinę pramonės sistemą, jisai priejo prie to, kad susekė, jog vartojimas garo pramonėje turįs negerą įtaką ant fizinio išsitobulinimo pavienių asmenių ir iš čion būk tai paeinanti šeimynos degeneracija. Jisai tvirtina, kad vartojimas pramonėje elektrikos, išduos geresnes pasekmes.

Abrahamo užrašai.

Profesorius Herman W. Hilprecht, daug keliavęs azijoje ir Afrikoj, tvirtina, kad suradęs pėdsakius buvimo biblijiško Abrahamo ir net turįs molines tobličiukes su parašais tojo patriarko. Užrašus perskaitė kalbų žinovai ir patvirtino, kad tai ištikrųjų yra Abrahamo užrašai.

Demonstracija Berlyne.

Laike iškilmingo uždėjimo vainikų, Berlyno gyventojais, ant kapų karžygių 1848 m. revoliucijos, policija kontroliavo kiekvieną vainiką. Jeigu parašas ant vainiko, policijos viršininkui neatrodė lojališku, jis tuoj tapdavo nukirptu.

Seniausią žinia apie tvaną.

Profesorius H. V. Hilpratt iš Suomijos, perskaitė fragmentą molinės tobličiukės, surastos Babilionijos griuvėsiuose, ir paduodančios žinią apie tvaną. Toji tobličiukė buvo parašyta tarp 2131 ir 2005 m. prieš Kristaus gimimą. Tenai taipogi kalbama apie arkos budavimą ir paėmimą į ją po dvi rūšis visokių sutverimų.

Turcijoj riaušės dėlei abecėlės.

Albanijoj ir visoj Europos Turcijoj kilo riaušės iš priežasties sumanymo "Tautos Draugijos" susidedančios iš pirmeivių pirklių, perkeisti arabišką abecėlę į lotinišką, kas labai įpykino fanatikus gyventojus, prisirišusius prie Korano, kuriam, anot jų, dėlei to įvedimo grėstu svarbus pavojus.

Laiminga šalis.

Laikraščiai rašo, kad Islandijos saloje visai nėra kalėjimų. Gyventojai ten taip ramūs, kad jiems nereikia nė policijos, nė kalėjimų. Per tūkstantį metų Islandijos saloje buvo padaryta tik dvi vagystos. Pirmą kartą atsitiko taip: tulas iš neturtingų vietinių gyventojų pavogė savo kaimynui avį. Teisme paaikškėjo, kad jisai tą padaręs iš bado, nes buvo keletą dienų nevalgęs, ir teismas išteisino jį, o jis iš tos gėdos nekuomet daugiau nebevogė. Kitas atsitikimas: nekuris pasitūrintis žmogus pavogė 17 avių, Tuomet teismas nutarė jam užmokėti už padarytą nuostolį, išparduoti visus savo daiktus ir ant visados apieisti Islandijos salą. O jei jis atsisako išpildyti teismo

nutarimą, tai jis bus pasmerktas pakarti. Nusidėjėlis išpardavė savo turtą ir ant visados apleido tevynę.

Gyvas numirėlis.

Samarkando mieste Siberijoje, pasimirė tulas valdininkas Rachlickis. Už trijų dienų jį palaidojo. Po laidotuvių pasklydo gandas, kad Rachlickis gulėjo grabe 'kaip gyvas'. Žmonės, kurie matė mirusį, tvirtina, kad "tokių numirėlių nėra". Nors tuomet ir buvo didelis karštis, bet jo lavonas nė kiek nedvokė. Dasižinojusi apie tai vietinė valdžia ir išklausinėjusi apie tai Ruchlicko gimines apie jo mirtį, nutarė iškasti grabą. Kuomet atidarė grabo viršų, pasirodė baisus paveikslas. Velionis gulėjo grabe kniupščias. Jo rūbai buvo sudraskyti į šmotelius. Grabo lentos buvo aptaškytos kraujais... Dantyse laikė sukramtytas rankas.

Etna veikia.

Iš vulkano Etnos Sicilijoje išsiliejo lava. Gyventojai trijų miestukų, netoli nuo vulkano turėjo apleisti juos ir kraustyti toliau. Laukai ir lankos sunaikytos arti kelių milijų nuo vulkano. Nuostolius apskaitliuoja ant kelių milijonų.

Caras nesibijo.

Vieni dyvai, vieni stebuklai! Rusijos caras Mike II, bijojęs ir nosį iškyšti iš savo rumo, liuosai dabar vaikštinėja Peterburgo gatvėmis. Taip praneša Rusijos laikraščiai, vieni su išgaščiu, kiti tyčiodamiesi, kad pagaliuos ir caras išdrįso — ir tai be šposų — ant tokio karžygiskumo, kad atsikratyti nuo policijos priežiūros ir nepaisyti persergėjimų rumo kamariljos. Caras nieko nesibijo, neklauso direktoriaus departamento policijos! Tai baisu ir kartu drąsu! Todėl kai kurie laikraščiai pašiepdami caro narsumą, pataria pridėti prie jo visų titulų dar ir "Mike II, liūto širdies".

Rusijos valdininkai.

Rusijoje, be Suomijos, skaitosi 438 tūkst. 818 valdininkų. Taigi nė stebėtis nereikia, kad apmokėjimui tų valdininkų reikia krauti ant žmonių nepakeliamas mokestis.

PRIE PAAIŠKINIMO V. U. L. M. L. D. KOMISIJOS.

Atsisakius "Draugui" talpinti Valparaiso Universiteto Lietuvių Mokinių Literatūros Draugijos komisijos paaiškinimą savo laikraštyje, (tas paaiškinimas visai nebuvo paaiškinimų, bet vientik šmeižimas nepatinkamų sau asmenų), V. U. L. M. L. D. komisija, pasiuntė tą paaiškinimą į "Lietuvos" redakciją, kuri ir patalpino N. 8. "Lietuvos".

V. U. L. M. L. Draugija išrinko vienpusišką komisiją, kuri vietoje paduoti į laikraščius rimtą paaiškinimą, parašė pilną užsipuldiénjimų ir melavimų raštelį. Neminėsiu čia tų visų piktų norų V. U. L. M. L. D. komisijos kaslink "Draugo" ir Kebų Raganiaus, tik paminėsiu apie tuos vaikus, kurie iškeliavę iš Valparaiso mokyklos, įstojo seminarijon.

V. U. L. M. L. D. komisija štai ką rašo: "Su jo (su-

prantama Kebų Raganiaus) klaidingu tvirtinimu, buk Valparaiso mokykla išleidžia negeistinus piliečius, kurie atsižymi savo bedieviškumu, mės pilnai sutinkame, bet tie bedieviai, iš čia išėję, paprastai įstoja į seminariją, kuri irgi negalima pasakyti, kad juos pataisytų. Šitie vaikinai, kaip mės kaikuriuos pažįstame, neturi jokio augštesnio idealo. Vieninteliu jų uždaviniu yra kitų išnaudojimas ir geras gyvenimas sau. Pas juos dora yra mirusio raidė, ir jie yra tikrais draugijos išgamomis ir t.t.

Perskaičius augščiaus paminėta ištrauką, kiekvienas gali suprasti, kad tai vientik V. U. L. M. L. D. komisijos spėjimai ir klaidingi tvirtinimai, be jokių prirodymų.

V. U. L. M. L. D. komisiją pilnai sutinka, jog iš Valparaiso mokyklos išeina kaikurie piliečiai, kurie atsižymi savo bedieviškumu. Vienok ji klaidingai tvirtina, jog tie bedieviai paprastai įstoja į seminariją, nes katalikiškos seminarijos ir kolegijos be tikrų tikybos ir morališkumo paliūdijimą jokiū būdu nepriima, o vėl ar bedievis stos į seminariją nepripažindamas jokio tikėjimo. Taigi čia matyties, kad V. U. L. M. L. D. komisijai visai mažai tėra žinoma apie sąlygas katalikiškų mokyklų.

U. V. L. M. L. D. komisiją rašo, kad tie vaikinai neturi jokio augštesnio idealo. Nežinia, ką ji supranta apie augštesnį idealą? Gal, kad tie vaikinai nepripažįsta bedievybės ir neparemia tos komisijos bedieviškumo, dėlto neturi augštesnio idealo? Jeigu taip, tai verta V. U. L. M. L. D. komisijai persitikrinti; kas yra tas augštesnis idealas.

Ji rašo, kad tų vaikinių vieninteliu uždaviniu yra išnaudojimas kitų ir geras gyvenimas sau. Čia tai jau visai iškrypo iš vėžių teisybės V. U. L. M. L. D. komisija. Gal dėlto išnaudotojais vadina, kad jie mokinas į kunigus? Jeigu tik tokius prirodymus teturi V. U. L. M. L. D. komisija, tai pastato save ir visą V. U. L. M. L. Draugiją ant žemo laipsnio, nes tokie tvirtinimai tai tik bedievių—fanatikų, kurie bijosi ir nenori teisybės, bet ne mokinių ir apšviestiesnių žmonių. Dabartiniame amžiuje tokiems plepalams jau niekas nebetiki.

Ant galo ta pati komisija priduria, kad tų vaikinių dora yra mirusia raidė ir jie esą tikrais draugijos išgamomis ir t.t. Čia vėl nežmoniškas šmeižimas be jokių prirodymų! Turbut ta komisija nesupranta, kas yra dora, kad taip rašo. O gal nori, kad tie vaikinai pagarsintų dorą tos komisijos ir nekurių V. U. L. M. L. Draugijos narių, nes jie jau senei pamiršo dorą per savo vienpusiškumą. Mat vargšai, netekę patįs doros, mano, kad ir kiti prarado dorą. Ne, tie vaikinai, kaip buvo dorais tautiečiais tokiais ir paliks, bet V. U. L. M. L. D. komisija pasirodė prieš visuomenę begėdišku šmeižėju.

Gana jau V. U. L. M. L. Draugijai berinkti tokią negeistiną komisiją, kurį šmeižia tos pačios draugijos buvusius narius, ir jau metas būtų elgties teisingiau.

A. B. P.

— Tu, Jonai manai, kad ant scenos paduoda tikrus valgius? Tas kumpis yra iš storos popieros, o tie saldumynai išdrožti iš mėsų.

— Vai, kokius gerus vidurius turi turėti tie aktoriai.

DRAUGAS

**KATALIKISKAS LAIKRASTIS
PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
REIKALAMS**

Eina kas savaitė iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnėsiams 50 centu. Europoje ir kitur \$3.00

Adresas:

**"D R A U G A S",
314 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.**

Raštus ir korespondencijas reikia siųsti pas:

**REV. A. KAUPAS,
64 Church Street, Pittston, Pa.**

Su visais reikalais reikia kreipties šitokiu antrašu:

**"D R A U G A S"
JOHN S. LOPATTO, Manager,
314 East Market Street, Wilkes-Barre, Pa.**

"DRAUGAS"

(THE FRIEND)

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Primename visiems "DRAUGO" skaitytojams, kurių prenumerata jau pasibaigė, kad laikas ją atnaujinti, kitaip busime priversti sulaikyti laikraštį.

Ka prisiųs mums prenumeratą už visus metus išaugšto tas gaus uždyką gražią knygą vertės 1 dol.

Neapturėjęs nors vieno "Draugo" numerio, nelauk trijų mėnesių, bet tuojaus duokite žinią "Draugo" administracijai.

"DRAUGO" Administracija.

REDAKCIJOS PASTABOS.

Ateinančiame visutiname suraše Suv. Valst. slavokai bus užrašomi savo tikru vardu, ne vengrais. Kaip ir lietuviams, jiems reikėjo važinėti į Washingtoną ir klabinti į vyriausybės duris. Kliūtis buvo statomos tokios, kaip ir lietuviams. "Dėlko jūs svetimoje šalyje norite rodyties su savo tautybe?" — klausta jų: — "juk vistiek sušiamerikanizuosite! Dėlko gimusieji Amerikoje nenorite pasiduoti amerikiečiais?" ir t.t. Slavokai pasiūkaukė pagalbon ateitį. Kaip girdi, busimieji Amerikos istori-

kai rašys Amerikiečių istoriją, jei neturės valdiškų žinių apie gyvenusias kitados ant Suv. Valstijų plotų tautas? Prirodymas patiko, ir valdžia liepė rašyti slavokus slavokais.

Jeigu taip būtų pasistačiusios visos tautos, tuomet žydų pastangos būtų nuėjusios vėjais. Žydai Amerikoje savo tautybės nekenčia. Jie pyksta, jei kas juos pavadiną jų tikruoju vardu (pav. jeigu imigracijos komisija užrašo juos, kaip "Hebrews"), ir kad išmesti iš valdiškos kalbos žodį "žydai", jie pasirūpino neprileisti į surašą tautų, paliekant vien vardą krašto arba viešpatijos, iš kurių koks Amerikos gyventojas yra atėjęs. Tečiaus nepasisekė!...

POLITIŠKA ERŽVALGA.

Rusija.

Vasario 18, 20, 22 ir 23 d. Duma svarstė vidaus reikalų ministerijos samatą.

Labai smarkiai kritikavo ministeriją atstovai: Maklakovas, Lvovas, Bulota, Čcheidze ir kiti. Darbo kuopa, Soc. Dem. ir konsti dem. (kadetai) balsavo prieš tą samatą. Čia paduodame ištisą mūsų atstovo A. Bulotos kalbą, kuri maždaug palyti ir lietuvių reikalus, kartu suteikdama tikrą atspindį to kas dėdasi Rusijoje:

"Aš pilnai tinku su Maklakovu, jog 3-ji Duma jokios įtekmės ant vyriausybės neturi. Nekalbėsiu aš apie visokius Dumbadze, Tolmačevus ir jiems panašius; jų darbus visi ir beto gerai jau žino. Nekalbėsiu taip pat apie visokius Azefus, Gartingus, Zavarneckius ir Karpovus. Tai vis per daug gerai pažįstame. Aš noriu nurodyti du tris atsitikimus iš vietinės policijos darbų. Politiškas barometras, kaip sakė atstovas Goliceinas, rodo "ramu ir giedrą" ir todėl vietiniams vidaus reikalų ministerijos valdininkams, kad nenustoti taip gausiai skiriamų jiems pinigų, prisieina patiems rengti užpuolimus, eksproprijacijas ir kitus prasikaltimus (o jeigu ne prasikaltimus rengti, tai bent prasikaltėlius jieškoti — ir vieton prasi-kaltusiųjų, kurių nesurandama, mesti kaltbę ant visai nekaltų žmonių). Laikraščiuose buvo rašyta apie areštus turtingų Armiravo miesto pirklių. Tai daro žinomai Dumai žandarų, rotmistras Ponomarevas — buvo laikas, kada jis sukinėjosi šitose Dumos salėse. — Žinoma, turtingiems žmonėms nesmagu kalbėti ir jie griebiasi tokių įrankių, kurie prieinami yra vien tik turtuoliams.

Antras vėl atsitikimas: Aleksandrijoje, Chersono gub. savo gabumą rodo slaptosios policijos viršininkas Černiavskis. Jis kiša į kalėjimus visai nekaltus žmones; ten kankina ir muša juos iki tolei, kol jie neprisipažįsta papildę tokias kaltybės, kurių niekuomet nėra padarę. Aš turiu ir daugiau prirodymų. Paminėsiu juos trumpai. Prireikus, galiu patvirtinti dokumentais. Man tėjo ginti bylas Suvalkuose. 1904 m. Kovo 4 d. iš Suvalkų kalėjimo pabėgo politiškai prasikaltėliai. Kaltininkų, kurie tą pabėgimą, surengė, surasti tuomet nepasisekė. Policmeisteris, kuriam 1908 m. prokuroras liepė tuos kaltininkus

sujieškoti, negalėdamas jų surasti — jie visi užsieny, — pasielgė savotiškai. Jis atrado du ar tris nepilnamečius politiškai prasikaltėlius — šie pateko į kalėjimą už visai kitus savo darbus — ir prikalbinėjo juos liūdyti prieš visai nekaltus darbininkus ir šiaip Suvalkų gyventojus. Jie nurodė tokiu būdu apie 40 žmonių. Užtai policmeisteris žadėjo paleisti juos iš kalėjimo. Per teismą jie prisipažino, kokių būdu policmeisteris privertė juos apkaltinti nieko nekaltus žmones: policmeisteris, sako jie, žadėjęs išleisti juos už tai iš kalėjimo, tai vėl mušdavęs, grasinėdavęs revolveriu, šaška ir t.t. Tai buvo paprastas būdas išgauti reikalingus parodymus, vartojamas Suvalkų policmeisterio Tomaševičiaus, tuomet buvusio kalėjimo viršininku, o dabar slaptosios policijos viršininko Pižalskio. Vis tai yra įrašyta teismo protokoluose. Remdamasis tais parodymais apskričio teismas nutarė, jog tokiems prirodymams negalima tikėti. Abudu tuodu vyru dar tebetarnauja. Toliau tas-pat Tomaševičius atidengė ir kitą prasikaltimą. Kadą tai pas mus Lazdijuose buvo užpuolimas ant pačtos ir telegrafo skyriaus ir buvo užmuštas to skyriaus viršininkas. To užpuolimo kaltininkai plačiai buvo žinomi vietiniams gyventojams: iš jų kas į katorgą ištremtas, o kas į Ameriką išsprūko. Policmeisteriui nurodžius buvo suimti vietiniai turtingesni ūkininkai — juos išlaikė kalėjime: vieną apie 21 mėnesį, o kitus po 14 mėnesių. Teismo Rumai juos vienbalsiai išteisino. Pirmutinį tardymą ir čia darė tas-pat policmeisteris, liūdininkai atsirasdavo tokiu pat būdu. Teisme visi tie liūdininkai nuo pirmųjų savo parodymų atsisakė.

Bet yra ir dar biauresni atsitikimai. Tokį vieną atsitikimą aš tuoj čia papasakosiu. Iš jo matyti, kaip sukeliamą neapykantą tarp vienos ir kitos tautos — turio omeny rusus ir lietuvius. Kad ta neapykanta būtų, mes lietuviai visai nenorime. Tai irgi iš teismo atsitikimas. 1905 m. Kovarske buvo užmuštas urėdninkas. Tyrinėjo spravnikas ir kiti policistai, jie sujieškojo 5—7 vietinius sentikius valstiečius, kurie nežinia dėlko įtarė 2 studentu Didžiulį ir Laskauską ir prirodinėjo, jog jie matę, kaip tie studentai šaudė ir užmušę urėdninką. Per teismą visi tie liūdytojai pradėjo vienas kitam ir patį sau prieštarauti, galų gale visai atsisakė rodyti prieš tuos studentus. ir juodu prasėdėję kalėjime po metus, Vilniaus Teismo Rumų išteisinti. Teismas išteisino juos vos tik 5 minutes pasitaręs.

Štai kokių būdu dabartinė policija tyrinėja ir jieško prasikaltėlių. Panašių atsitikimų begalė. Taip elgiasi abelnai policija. Žandarai nuo jos irgi neatsilieka.

Pernai aš pasakojau, kaip žandarų rotmistras Kislinkis išardė lietuvių draugiją „Šviesa“ Suvalkų gub., kuri varė apšvietos darbą, turėjo daug knygynų ir skaityklų. Tą draugiją Kislinkis pavadino revoliucijine organizacija ir sakė, kad draugijos knygos ir kataliogai esą tai bombos ir ginklai. Kaltininkai turėjo atsėdėti kalėjime po 7, 8 ir 12 mėnesių. Kada visa ta byla pasiekė vidaus reikalų ministeriją, tai ačiu Dievui pažiūrėta į tą reikalą kitaip. Visi suimtieji buvo paleisti. Bet rotmistras Kislinkis nenusiminė. Jis varo savo darbą toliau.

Vidaus reikalų ministerija ne vien policijos veikimo

prižiūri — ji tvarko visos šalies gyvenimą. Šiais laikais tai ministerijai pilnai priklauso kuone visos vietinės įstaigos, išskiriant gal but vien karo ministerijos įstaigas. Net toks urėdnikas per 24 valandas gali prašalinti iš vietos mokytoją: parašė popierą, ir mokytojas išleks, nors jis ir geriausias būtų. Kunigas kas valandą turi bijoties, kad jį koksai urėdnikas nugrus į tokią parapiją, kur nei valgyti kartais nėra ko.

Bet gana jau apie policiją. Aš pasistengsiu išaiškinti žmonių padėjimą. Sodžiu, tarp valstiečių, didžiausias nusiminimas, pilnas nuo policijos prigulėjimas. Valstietis tiesiog nežino nei už ką jis gali nukentėti nei kaip ir nuo ko saugoties ir atsipirkti. Valstiečiai prislėgti: jie tyli ir gilumoje savo dvasios mano, kada pagalios galės numesti tą jungą ir atlyginti savo prispaudėjams už visas skriaudas.

Miestelėnai. Ir čia nusiminimas, baimė, kad kas valandą gali kratą padaryti, suimti, apkalti retėžiais ir į kalėjimą įmesti, — žodžiu tas-pat, ką ir sodžiuje. Kunigaikštis Golcinas šiandien papasakojo apie vieną tokį atsitikimą, kur nekaltai nukentėjo užimantieji augštas vietas žmonės, turtingi studentai. Na, o kas gi dedasi su tais studentais, kurie neturtingi, su tais, kurie nėra augštos kilmės žmonėmis? Kaip pas tokius daromos kratos? Kokios tų kratų pasekmės? Koks yra miestų ir darbininkų padėjimas? Koks visokiu profesijonaliu darbininkų sąjungų padėjimas? Kodėl šiais laikais miestuose taip daug bėdų? O tai vis dėlto, kad viskas slėgiama, viskas persekiama.

Pabrikantas ar pramoninkas bijo pradėti kokį nors darbą, nes nežino, kur jis bus už savaitės. Ir sostapilėje ta-pati saualė, ta-pati beteisė, ir čia nevalia, taisyti susirinkimų, nevalia steigti draugijų, jei bent tik draugijas kortoms lošti, girtuokliauti. Žodžiu, visur—mieste ir sodžiu—policijos saualės šmekla, visur nusiminimas, desperacija, tik ir girdi—čia studentas nusižudė, čia mokiny nusuodijo, visur ligonių-bepročių pilni ligonbūčiai, visur varžoma mokslo įgijimas, visur kalėjimai, visur retėžiai, visur kankiniai—ir visam tam nesimato galo, nes vyriausybė, nemoka ir nenori kitaip elgties.

O liaudis veržiasi prie savystovio gyvenimo, nori nusikratyti jungą ir savo dvasios paslaptį auklėja galiną minti. Bereikalo sako čionai, kad liaudis rami. Geras ramumas: duokite tik spaudai laisvę, jai prabilti, o pamatysite, ką mano liaudis—valstijai ant nelaimės—mano sau; „lai pateks tik į mūsų rankas durtuvai, tai jau žinosime kurion pusėn juos kreipti“. Dabar Rusija silpna: vidurinė politika atsiliepia ant užsienio politikos. Mūsų valstijos policija, vidaus reikalų ministerija, visus miesto ir sodžiaus gyventojus laiko taip suspaudus, jog man tai primena garvežį, iš kurio neišleidžiama garo, o vis kurenama ugnis. Ugnis daro savo ir garas, neradamas kur išeiti, į skeveldas sudraskys tą garvežį.

Buvo laikas, kuomet Stienka Razin kėlė valstiečių buntus, tai ir tada aiškino valstiečių pasileidimu, kurie buvę pavirtę žmogžudžiais—plėšikais. Mes gi žinome, jog tų valstiečių sukilimų buvo svarbios priežastis; mes žinome, kad dvarponiai bajorai engė savo baudžiauninkus

taip baisiai, jog jiems nebuvo kito išėjimo, kaip griebties už dalgių ir kuolų. Dabar tokiais Stienkais Razinais bus visa liaudis. Vargas, bėdos ir skurdas veda ją prie to, bet dabar ji bus jau ne viena: su ja bus kariuomenė. Kariuomenė eis už liaudį, liaudis stos už kariuomenę. Taip bus...

Už ką-gi vyriausybę remti? Ką ji gero padarė? Kad ji nieko nėra gero padariusi, patvirtino ir spalininkai.

Męs balsuosime prieš vidaus reikalų ministerijos sąmatą. Jūs, spalininkai, sakote, jog reikia geriau sutvarkyti policiją. Vyriausybė į tai jums atsakė, jog iš to nieko nebus. Atminkite, jog, kolei jūs nestosite griežtai prieš dabartinę vyriausybę, jūs visuomet esate jos sądraugais, jūs palaikote tas svajones, kad pas mus yra konstitucija. Jūs drauge su vyriausybe esate kalti, kad pas mus viešpatauja toks baidus prispaudimas, kad žudoma tiek žmonių, kad po visą šalį siaučia plėšikai ir žmogžudžiai. Remkite vyriausybę, drauge su ja žudykite, plėškite, bet atminkite, kad juo smarkiau varysite tą savo darbą juo greičiau ateis atmonijimo laikas; tas atmonijimo laikas jau netolimas. Jis baidus bus jums.

Iš Amerikos.

Po kelių valandų tarimosi unijų darbininkų atstovų su kompanijos Rapid Transit atstovais Philadelphijoje, Pa. — tarybos pasibaigė nieku, nes abi pusi nenori nusileisti. 35 tūkst. audėjų-darbininkų grįžta prie darbo, apie ką ir pranešė savo darbdaviams. Taipogi mulioriai, skiatliuje 2,500 grįžta prie darbo. Taigi visutinas streikas nenusisekė ir nežinia kuomi toji kova gali užsibaigti.

Pittsburge, 9 iš 40 apkaltintų kyšių ėmimo valdininkų, bankierių ir pirklių, viešai prisipažino ėmę kyšius. Jie pardavinėję savo balsus po 50 dol. Tardymas tęsiasi.

Millionierius A. Carnegie, ponis Russel Sage, Edwin Gould ir Seward Webb, sugalvojo nutiesti tam tikrą gelžkelio liniją, nuo Passaden'o iki New Yorkui, vien tik dėl savęs ypatiškai. Toksai gelžkelis prekiuosiąs billijoną dolerių, bet ką tai reiškia tokiems turtuoliams.

Plieno trustas, vadinamas "United States Steel Corporation" pranešė savo darbininkams, kad nuo šio laiko šventadieniais daugiau nedirbs, ir dirbtuvės kas septintą dieną visiškai sustos. Dirbs tik tokie, kurių darbas bus būtinais reikalingas, bet užtai sekančią savaitę, jie turėsį dvi dieni liuosas.

Kovo 21 d. 8 val. iš ryto atsitiko viena didžiausių ir baisiausių nelaimių ant gelžkelio Chicago Rock Island and Pacific su trūkiu, einančiu iš St Louis į Minneapolis su greitumu 30 milių per valandą. Trukys užbėgo ant sutrūkusios relės, ir iš tos priežasties nušokęs nuo relės susidaužė. Keliauninkai, esantieji rukomame vagone, Pullmano ir vienam paprastam — visi tapo užmušti, arba

mirtinai sužeisti. Kuomet pribuvo gelbėjimo trukiai iš po likusių vagonų tapo išimta 45 lavonai ir 40 sužeistų. Kai kurie keliauninkai buvo be galvų, be rankų, be kojų, arba visiškai nepanešėjo į žmones. Daugiausiai žuvo vyrų.

Kraujas tų aukų kris ant godžiu kompanijos savininkų, kurie net nepasirūpino turėti žmones dėl apžiūrėjimo gelžkelio.

Negirdėti karščiai aplankė Kansas valstiją, nes karštis pasiekė 90 laipsnių. Tokie pat karščiai aplankė ir Oklahomos valstiją, kur iš priežasties karščio mirė keletas žmonių.

P. N. Ransom, Hartfordo matematikos ir inžinerijos profesorius, nutarė dirbti kaip paprastas darbininkas prie pravedimo Cambridge tunelio, už ką gausias 1.50 už 10 valandų sunkaus darbo.

Sakosi, noris pažinti visuomeniškus santykius, netik teoretiškai, bet ir **praktiškai**.

Peoria, Ill., ligonbutyje dėl pavargėlių pasimirė ponis Anna Davis, duktė Thomas'o Fordo, buvusio Illinois valstijos gubernatoriaus. Numirė didžiausiame skurde. Palaidojo už suaukautus pinigus. Tėvas, taipogi mirė skurde. Dabartiniai gubernatoriai geriau apsirūpina.

Visuose veik miestuose New York'o valstijos, prohibicionistai (priešai svaiginančių gėrimų) pradėjo energiskai dirbti ir yra užsitikrinę, kad pergalės visur, apart New Yorko. To judėjimo vadai tvirtina, kad už 5 metų, visoj valstijoje, nebus nė vienos smuklės. Springfielde Ill., atsibuvo milžiniškas darbininkų susirinkimas, kur karštai buvo kalbama priešais svaiginančius gėrimus, kuriuos vadino didžiausiais darbininkų priešais.

Elkhart, Ind. susiorganizavę abstinantai renka aukas kovai su smuklėmis. Jie stengiasi netik ką panaikinti smukles toje valstijoje, ir aštriai bausti degtinės parduotojus, bet šventadieniais uždaryti teatrų ir visokius pasilinksminimus.

Ponis Hetty Green iš New Yorko, paaukavo pusę milijono dolierių įsteigimui instituto Kolumbo vardu, kur jaunuomenė galėtų lavintis dailoje, kaip tai tepliorystė, skaptorystei, muzikei ir t.t.

• Chillicote, Mo. pasimirė p. Anna. Boicourt pabaigus 103 metus amžiaus. Jije paliko vieną brolių 99 metų, kitą 108 m. ir seserį 102 metų.

Bankieriai, prigulinti į American Bankers Association, nusiuntė savo delegatus į kongresą ir senatą, su tikslu užprotestuoti priešais įvedimą krasos taupimo bankų. Jie stengiasi prirodyti, kad kuomet žmonės atims savo pinigus iš bankų, tuomet nukęs visos šalies reikalai.

Pullmano vagone "Mercury" ant gelžkelio Baltimore and Ohio, važiuo tulas J. H. Bethea, 40 metų am-

žiaus vyras. Per visą savo kelionę gėrė degtinę ir, kuomet jau pusėtinai buvo įtraukęs, pradėjo barties su negru, tarnu miegomojų kambarių. Pagalios, išsitraukęs revolverį, peršovė tarną. Kuomet ant to triūkšmo atbėgo konduktorius O. E. Wellman, pasiūtęs Bethea, nušovė ir jį. Grąšindamas likusiems keliauninkams jisai išėjo ir užsibarikadavo skyriuje dėl prausimosi.

Kuomet trūkys priėjo prie Wilmingtono, vagoną apsupo kelios dešimtys policistų ir kvietė Betheą pasiduoti, bet tas nieko neatsakydamas, pradėjo šaudyti į minią. Tuomet pradėjo šaudyti ir policistai. Šaudymas tęsėsi ištisą valandą ir Bethea, iššovė daugiau kaip 100 kartų, sužeisdamas tik 2 asmenis. Pagalios pašaukti ugnagesiai, paleido vandenį į skyrių, kur slėpėsi tas beprotis ir tuomi privertė jį apleisti pasislėpimo vietą. Nuolat šaudydamas iš revolverio, jisai nenorėjo pasiduoti, kol policijos šefas ir jo pagalbininkai galutinai jį neužmušė.

Streikas Philadelphijoje eina silpnyn. Visos vastijos darbininkiškos organizacijos atsisakė nuo sukėlimo visuotinio streiko visoj Pensylvanijos valstijoje, nes nenusisekus visutinam streikui pačioj Philadelphijoje, negalima tikėtis pasisekimo ir visoj valstijoje. Tūkstančiai streikavusių darbininkų sugrįžo į darbą. Gatvekarių kompanija paleido 1300 vagonėlių. Streiko vadai yra labai nuliūdę, be vis dar tikisi, kad kompanija ilgai neiškęs, nes jau dabar turi veik milijoną dolierių skolos.

AMERIKOS GAMTOS ĮSPŪDŽIAI.

Betėmijant gamtą šauniai išdabintą
 Gabiausio Veikėjo slapta valia,
 Ją liečiant ant drobės gabiai nutapytą
 Maringo tvėrinio ranka miklia,—
 Man darosi liūdna
 Ir sunku alsuot,
 Kentėjimai bunda,
 Nebnoris gyvuot...
 Kur Nemuns, Šešupė man' mintis beskrenda,
 Jaunystos takai, kur skurdi tauta,
 Kur tėviškė, vargas, meilumas negenda,
 Sermėgių tebskamba kurti rauda...
 Čionykštės šiurkštybės
 Sveikatą naikin,
 O jų gražybės
 Vien... karstą gamin...

Patmala.

Teisinga.

Žmogus sutikęs ant gatvės vežimėlį su kolieka, kurį stumia sena moteriške, sako, — duodamas jai doklę.

— Tik jums ir turi nusibosti toksai gyvenimas, — juk tai baisu taip per ištisas dienas važioti savo nelaimingą vyrą.

— Et, ponuli, menkniekis. Aš jį važioju tik iki pietų, o jis mane po pietų.

V. Gomulicki.

FILEMONAS IR BAUKIDĖ.

(pabaiga.)

Vienok, užklausus apie tai Motiejienės, prisipažindavo prie vieno sunaus...

— Kaip-gi jisai vadinasi?

— Motiejus.

— Kur-gi jis yra?

— Ugi sėdi pas pečių ir šipuliukus drožinėja...

Ir teisybę sakė. Nuo neatmenamų laikų buvo vyrui už motiną. Penėjo jį, rengė, prausė, uždegtą pipkę į burną įdėdavo...

Molinukė buvo jų savastimi. Turėjo dar žemės kąsnelį, pievutę ir daržą. Ūkininkavo su samdomo bernuko pagelba, maitindamiesi iš pelno, kurį suteikdavo žemė, taipogi iš pardavinėjimo gurbučių, senuko pinamų. Nuvarvėdavo jiems laikas į laiką, bet labai nereguliariškai, už kokį ten križių, ant kurio Motiejus sau pas "Napalijoną" užsitarnavo.

Kelios dešimtys metų bendro gyvenimo, padarė juos panašiais: abudu buvo maži, išdžiūvę, su plonomis, ilgomis nosimis, su akymis greit lakstančiomis, apvalainomis...

Visuomet juos matydavo kruvoj, prisiglaudusius vienas prie kito, tartum karvelis prie karvelio. Bažnyčioj sėdėdavo ant žemutinio suolo po sakykla, meldavosi iš vienos knygos. Per atlaidus, ar jomarkus, senukas nepaleisdavo iš rankų pačios sajono. Vienas be kito nė žingsnio nežengdavo.

Reikėjo, matyti Motiejų, kuomet pati jį vieną palikdavo. Nekantravo, murmėjo ką tai po nose, už ausies krapštė. Kas valanda per langą žiūrėjo, klausė ar negrįžta. Kuomet negrįždavo, taip įpykdavo, kad tegul Dievas sergsti. Prancuziškai keikė, maža kumščia į stalą duodavo, o tarpais, net kepurę nuo galvos nutraukęs, (nes tolydžios vaikščiojo su kepure, neturėdamas ant galvos nė vieno plauko) ir į žemę trenkdavo, arba sausą karklą nustvėręs, drebančiomis rankomis sulankstė, sulaužė...

Vieną dieną užėjau pas Motiejus vandens atsigert. Sėdėjo abudu ant molinukės slenksčio ir valgė višnias, iš gurbučio priešais juos stovinčio. Motiejienė ėmė iš gurbučio po vieną višnią ir, lengvai laikydama už vuodegutės, įleisdavo į atkištą ir prasižiojusią vyro burną. Kuomet atsitaikydavo dvi kartu, dalinosi abudu...

Panašų paveikslėlį mačiau užrubežy pro pravirą langą turtingo namo, — tik tenai buvo du jaunu, tik-ką apšvedusiu, turtingu, židinčiu sveikata ir grože. Ir stebėtinas dalykas: idillija! molinukėj, atrodė man ideališkesne už anąją.

Paskui išėjo aikšten dar daugiau dalykų. Senukai gerdavo iš vieno puoduko, valgė iš vieno bliūdo, laužė,

1) idillija: paveikslėlis iš gyvenimo ramių ir laimingų žmonių.

laikė valgio vieną duonos riekutę. Viską turėjo bendrą — gal net ir vėlę.

Man pasakojo, kad kuomet vienas sirgdavo, ir kitam būdavo silpna, — kuomet vienas kosėdavo, kitas jam taipgi atsakydavo kosėjimu. Pas abudu linksmumas kartu pasirodydavo ir kartu nykdavo...

Viską tą atsiminiau, žiūrėdamas į Motiejienę, kasančią duobę.

Ji buvo iškasus duobę jau ant tiek, kad galėjo, ilipus pasislėpti joje iki juostai. Lopetą į šalį padėjus, rinkdavo ir išmesdavo iš duobės didesnius ir mažesnius akmenukus, atlikdama ta atydžiai, tartum rengdama žemę kuonolepiausiai gėlei. Kuomet užtikdavo likučius lavono kaulų, žegnodama atidėdavo į šalį...

— Pailsite, močiut, — patėmijau. Šitas darbas jums persunkus...

— Et, kur tau, tamsta! Visuomet Motiejėliui klodavau lovą, tai ir šiandien paklosiu...

— Duobkasys tą greičiau už jus atliktų.

— Žinoma, kad greičiau. Bet kam tiktu jo darbas. Iškastų, by tik darbą greičiau atlikti, tartum baudžiamą. Jokio parankumo Motiejėlis neturėtų...

Dvasioje nusišipsojau. Nusišipsojau tuom kartu melankoliko 1) nusišipsojimu, kursai nieko linksmo neturi savyje.

Tuom laik Motiejienė išlipo iš duobės ir, pasiremddama ant lopetos, prisiartino prie manęs. Kitriai mirktelėjo akia, nužvelgtinai apsidairė aplinkui, ar kas negirdi ir tarė:

— Prie to dar turiu aš ir savo kitą sugalvojimą...

— Kokį?

— Vat, pati kasdama, truputį plačiau iškasiu... Ne daug, tamstėle. Vat tik tiek, kad dar vienas mažutėlis grabelis išsitektų...

Tą kalbant jos akyse sumirgsėjo toji paslapto užsiganėdinimo kibirkštis, kuri mane taip visuomet nustebindavo.

— Duobkasys mano krikšto sunus — tyliai pridūrė — nuduos, kad nematė... O klebonas, taipgi geras, nesibars...

Tą išpažinus, pradėjo vėl kasti, aš gi atsisveikinęs su ją Dievo vardu, nuėjau.

Sekančią dieną, jau taip vakarop, išpuolėjo man eiti pro molinę.

Raudona saulė leidosi ir tas didelis širšių lizdas, nuo saulės pusės nieku neuždengtas, rodėsi buvo gaisro apimtas.

Jau ištolo patėmijau šale mažų ir žemų durų, žmonių kruvelę, — tarp jų švaistėsi bažnytinis sargas.

Nešė kūną į bažnyčią. Sustojau, kepurę nusiėmęs. Greit išnešė nedidelį, vargingą karstą (grabą) ir pastatė ant morų.

Jau norėjau eiti sau, kuomet patėmijau, kad žmonės išnešė grabą, vėl grįžta atgal, tartum užmiršę ką. Sustojau; žiūriu, — o jie išneša ir kitą karstą, tartum seserį tikrą, į pirmąjį panašų...

1) Melankolikas — žmogus liūdno pobūdžio.

Buvo jamė Motiejienė. Ryte rado ją kapinyno duobėj, susirietusią ir negyvą.

Duobė buvo iškasta dėl dviejų...

vertė A. Z.

Švento Bernardo Kalnas ir šuo Barry.

Švento Bernardo kalnas, vadinamas taipogi Didžiuoju Bernardu, yra iškylęs pietinėj Alpų dalyj, tarp kitų amžinu sniegu, uždengtų kalnų. Skyria jisai Šveicariją nuo Italų žemės. Ant to kalno, vietoj iškylusioj 7,680 pėdų aukščiaus jurių paviršio — dešimtame amžiuje po Kristaus užgimimui, ant griuvėsių maldnamio stabmeldiško dievaičio Jupiterio, tapo pastatytas prieglaudos namas, keliaujantiems į Rymą. Prieglaudos namas, tapo ištatytas lėšomis Aostos archidiakono Bernardol). Jisai pavedė tą namą vienuoliams Augustinams, kurie nuo to laiko, su pagelba mokytų šunų, neišpasakytai daug gerą padarė dėl nelaimingų keleivių.

Norint užlipti ant to kalno iš pietų pusės, reikia eiti kloniu upės Dravos. Po septinių kelionės valandų, perėjus kelis kaimus, prieiname prie Šv. Petro kaimo, kursai jau stovi 4,801 pėdų aukščiau jurių paviršio. Kas kartą keliajant augštin ir augštin, randame nuobodesnį paveikslą, kuriame paskiau nerandame nė medžių, nė krūmų, nė žaliuynų, — vieton jų, ypač po kairei pusei, galima matyti daugybę ledo kalnų, iš kurių aukščiausias ir gražiausias vadinasi Monte Villan. Ištolo jisai atrodo, tartum kristolinis rumas.

Ilgai dar girdisi čiulbesys Alpų vieversėlio, arba karts nuo karto laukinės ožkos balsas. Lipant vis aukščiau ir aukščiau viskas tylsta, tik kur nekur galima girdėti tykų sriovenimą nedidelių upelių, arba balsą, griunančių nuo kalnų didelių sniego gabalų. Tokios vietos yra pavojingiausios ir tenai pavasaryj, žūva daugiausia keliauninkų. Vienus, tų nelaimingųjų sniegas užpusto, o kitus užmuša, krintanti nuo kalno sniego ir ledo gabalai. Į tas tai vietas ateina dievobaimingi vienuoliai su savo šunimis, gelbėti žūnančius keliauninkus.

Ne tik nuo pusnių ir sniego žūna tenai žmonės, bet nuilsčius keliauninkus apima miegas, nuo kurio sunku susilaikyti. Kartą užmigęs, jau gali užmigti ant amžių, jeigu jo neatras šuo, ir neatgaivys geradėjingas vienuolis.

Taip, 1829 m. vienuoliai užtiko kalnuose stovinti žmogų, užmigusį amžinu miegu, šale jo tokiu pat miegu miegojo jo draugas.

Didelis šaltis, gamtos vienuodumas ir atsitolinimas nuo žmonių, liūdną ir graudų įspūdį gymdo keleivio širdyje.

Koks džiaugsmas pripylė keleivio širdį, išgirdus vienuolino varpo balsą, o arčiau priėjus, šunų lojimą. Abudu balsai reiškia, artį esant vietai, kur nuilsęs keleivis gali atrasti poilsį ir maistą.

Per tuos kalnus keliauja labai daug žmonių. Jų skaitlius perviršija keliolika tūkstančių per metus. Kiek

1) gimė tvirtovėj Manton, netoli Annecy 923 m.

vieną atsilankiusį vienuolyne, vienuoliai veltui maitina ir aprūpina.

Laike didžiausių pusnių, ar tai žiemą, ar vasarą, vienuoliai pasiėmę dideles lazdas ir šunis, eina jieskoti užklydusių keleivių.

Šunes, kuriais vienuoliai naudojami, yra dideli ir druti. Važiuojant per Vokietiją, galima matyti tuos šunis, pildančius kitokias pareigas. Vokiečiai, pakinę juos į vežimus, važioja pieną, duoną, vaisius ir kitokius daiktus. Tie šunes vadinasi, Šv. Bernardo šunimis.

Kalnuose, apie kuriuos rašome, labai atsižymėjo šuo Barry, kursai išgelbėjo apie 40 žmonių nuo mirties. Kiek tik kartų, prasidėdavo pusnys, kiek kartų prasidėdavo miglos, kiek kartų jisai išgirdavo griūnant nuo kalnų sniegą, — tiek kartų negalėdavo išlaikyti jį namieje. Be atilsio jisai lakstydavo po kalnus, uostidamas ir jieskodamas nelaimingų žmonių, — duodamas jiems žinią garsiu lojimu, ir retai atsitaikydavo, kad jisai sugrižtų namo, neatradęs kokio — nors keleivio. Labiausiai jisai atsižymėjo 1817 metuose.

Buvo tai gegužio mėn. Linksmi užtekėjo saulė, apšviesdama savo spinduliais visus kalnus. Visur buvo tyku, tik štai, viskas staiga persikeitė, pustelėjo stiprus vėjas, pakylėjo baltas audra, pradėjo blaškyti ir nešioti sniegą. Balsai, tolydžios krintančios nuo kalnų sniego, tartum perkūno trenksmai griaudė ir griaudė be pertraukos. Barry mėgo tokį orą ir išsprūdęs iš namų, nubėgo į kalnus. Taip bebėginėjant ir bejieskant už valandos jisai atrado keturių metų vaiką vyriškos lyties, kurio motina, varginga našlė, kaip vėliau dasižinota, leidosi kelionėn į Aosta per kalnus.

Ryto gražumas suviliojo vargšę, taip kad jįje manė, jogei ant pietų pribus į vienuolyną, bet netikėtai iškylus audrai, užgavo ją griuvantis nuo kalno sniegas ir nustumė bedugnen.

Liko patsai kudikėlis. Nežinodamas nei kur eiti, nei ką daryti, atsigulęs ant takelio, graudžiai ir garsiai verkė. Tokiame padėjime jį rado šuo Barry. Išmintingas gyvuolėlis prisiartinio prie vaiko, rodydamas ant kaklo pririštą gurbutį su valgiu ir gaivinančių gėrimu. Vaikas, pradėjo dar labiau verkėti, turbūt, nusigandęs šunies. Barry, puolėsi jam prie kojų ir pradėjo jį laižyti ir šiek tiek apdrąsinęs vaiką, pradėjo rodyti, kaip tik išmanydamas, kad jisai ant jo sėstų. Vaikas suprato norą išmintingo gyvuolėlio, užlipo ant šunies, ir už valandos, šuo parnešė jį į vienuolyną. Pargrižęs, dantimis truktelėjo už varpo virvės ir linksmas sprudo pro duris. Žinoma, vienuoliai stengėsi, kad tik užlaikyti vaiką prie gyvybės. Kas aprašys tą džiaugsmą, kuomet Barry, pamatė pasveikusį vaiką, ir kuomet vaikelis jį glostė savo mažomis rankytėmis. Vaiko motinos negalėjo surasti.

Tas atsitikimas padarė didelį įspūdį visame pasaulyje. Labai turtingas pirklys iš Berno, priėmė vaiką už savo sūnų ir rūpestingai jį išaugino.

Tasai doras žmogus, sudarė pas vieną garsų teplojų paveikslą, parodantį, kaip šuo Barry neša vaiką ant savo nugaros, ir tą paveikslą padovanojo vienuolynui, kur jį galima matyti dar ir po šiai dienai.

Tas brangus šuo per dvyliką metų tarnavo vienuolynui, — paskui pradėjo senti ir eiti silpnyn. Paskutiniu jo darbu, visuomenės naudai atliktu, buvo išgelbėjimas keleivio iš Frybourg'o. Sugrižo su tuo žmogumi veik be pajėgų, sugrižęs atsigulė prie tėvo Euzebijušo kojų, kurį labiausiai mylėjo.

Neužilgo po tam atsitikimui, atvažiavo iš Berno turtuolis su 11 metų vaikų. Šuo, rodos, pažino tą vaiką, nes parodė neišpasakytą džiaugsmą, kuomet jį pamatė, tartum norėdamas tuomi parodyti, kad džiaugiasi, jogei vaikas taip išaugo.

Turtuolis išmeldė nuo vienuolių tą šunį, vienuoliai, sutiko, nes jisai jau buvo persenas, idant toliau tarnauti. Bet turėjo sudėti prižadus, kad šunį užlaikys kuogeriausiai. Parvažiavus į Berną, Barry visai nuliūdo iš priežasties išsiilgimo savo jaunystės draugų, tų didelių snieguotų kalnų, pagalios vieną vakarą rado jį negyvą po naujo jo valdono lova.

Galima jį matyti ir dabar Berno muzejuje, su gurbučiu ant kaklo.

Kas skaitys tą istoriją, arba matys jį iškimštą Berno muzejuje, lai atsiminęs tą visą atsiduksėjimu pagarbina Dievą, už tą jo neišpasakytą gerumą, iš kurio priežasties, net tokius gyvulius, kaip minėtasai šuo, padarė mūsų sargais ir geriausiais draugais, — o iš kitos pusės, mokėkime apsieiti su šunimis, ir už jų vargus, dėl mus pakeltus, nesigailėkime jiems maisto ir mandagaus su jais apsiėimo.

J. Žiedėlis.

KAIP KURPIUS MOČIUTĘ GYDĖ.

Mūsų kaime kitkart gyveno ūkininkas Svilius. Atėjus rudeniiui jį su visa šeimyna užkvietė kaimynas į vestuves. Sviliui reikėjo namiškiai kaip tinkant apdengti ir apauti, nes negražu apdriskusiems ir basiems eiti viešnagėn. Per kiauras tris savaites jo namuose dirbo siuvėjas, o paskui jis ir kurpių, Joną, parsivežė.

Kurpius gudrus buvo vyras; jis ir dainuoti mokėjo, ir pasakot begalo galėjo; kaimuose siuvinėdamas, jis dažnai ir iš kalendoriaus paskaitydavo.

Visa Sviliaus šeimyna kasė laukuose bulves. Namie liko tik kurpius ir sena močiutė. Kurpius bedainuodamas yla dūrė ir plaktuku kalė apavą.

Močiutė, kriunėdama ir kosėdama, vaikščiojo po kampus ir namų tvarkos žiūrėjo. Jai prasidėjo aštunta dešimtis metų. Jį buvo be jokios sveikatos ir nebegalėjo beveik jokio darbo dirbti. Sūnus, marti ir vaikučiai laikė ją pagarboje, ir viskas būtų gerai senai močiutei, kad ne tas prakeiktas gumbas, kuris ją dažnai ir smarkiai kankino.

Štai ir šiandien nuo pat ryto jai pasidarė labai nesmagu, jautė viduriuose smarkų skaudulį.

Susirietė senutė ir dejuoja.

— Kas tau, močiut? — klausė kurpius.

— Ai, vaikeli, tas prakeiktas gumbas taip mane kankina. Visus vidurius man skauda begalo. O, Dievulėliau, kaip skauda! — skundėsi senutė: — Kad nors marti būtų namie!...

Kurpius liovėsi dainavęs ir mąstė, kaip čia senutę pagydziaus.

— Ar žinai, močiut, — tarė kurpius: — amžiną atsil-
sį mano tėvukas, sugrižęs iš krikštytų, taipogi kartą sun-
kiai gumbu susirgo; ir žiokčiojo vargšas ir dejavo...
Bet mama, Dieve duok jai dangų, tėvuką nuo gumbo iš-
gydė: ji tėvukui pastatė ant pilvo puodą, lygiai taip, kaip
Simno Sruolius taures stato, ir, kad žinotum, tėvukas tuo-
jaus pasveiko. Jaigu močiut, tinki, tai aš tave pagydsiu.

Močiutė baisiai stenėjo susirietus ir gailiai verkė,
taip jai didžiai skaudėjo vidurius. Kurpius nebegalėda-
mas klausyti verksmo ir stenėjimo, greitai išbėgo laukan
ir, stvėręs nuo tvoros naują pienpuodį, atsinešė jį grin-
čion. Paskui jį sklidiną pripylė vandens, pastatė ant
trikojo ir užkūrė ugnį. Puodas šilo, kurpius-gi, jau ke-
lintą kartą pasakodamas apie tėvo ligą, ieškojo sausos sa-
kuotos balanės. Išpylęs sušilusį vandenį, tuščią puodą
paėmė už dugno į vieną ranką, o kitoje laikė liepsnojan-
čią balaną. Paskui kurpius, liepsna viduryj puodą pa-
šildęs, ūmai užvožė jį senutei ant pilvo.

Nutilo močiutė, jai tartum lengviau pasidarė. Bet
valandėlę patylėjęs ji dar labiau ėmė dejuoti ir net rėk-
ti, nes smarkiai traukė puodan jos vidurius.

— Ką tu man, vaikeli, padarei?! juk tu man mirtį
priartįsi!... — rėkė močiutė net pajuodus.

Išsigando kurpius.

— Tai tau ir išgydžiau senę! — kalbėjo jis drebe-
damas iš baimės: — Dar mirs boba ir įvays mane į bė-
dą!

Neilgai laukęs stvėrė jis už puodo, norėdamas jį pa-
kelti; bet kur tau, močiutė dar labiau balsu sušuko:

— Judošiau, nejudink puodo, nes tu man vidurius iš-
plėši!... oi! oi! gelbėkit, gelbėkit, gelbėkit!...

Kurpius lyg padukęs beginėjo iš vieno kampo į kitą
ir nežino, kas bedaryti: ir poteriavo ir dūsavo, begalvo-
damas, kaip prakeiktą puodpalaikį nuvožus.

Po valandėlės atsikvošė; pribėgęs kurpaliu kad režė
į puodą, net tas į skeveldas sutrupėjo. Močiute atsiduso
ir tik tyliai dėjavo; šiltai apsikloščius ji dručiai užmigo.

Kurpius tuo tarpu taip sau galvojo:

— Užvožti puodą mokėjau, bet nuvožti... šimts jį
žino!... Bet, amžiną atsilį, tėvukas nuo to pasveiko; rasi
ir senutei bus geriau.

Pavakare sugrižo namo Svilienė vakarienės virti. Pa-
mačius šukias šalia lovos, ji rūsčiai suriko:

— Ogi kokis čia galas geriausią, mano pienpuodį su-
daužė?! Tik išeik iš namų, tai tuoj rasi gerą tvarką!

Kurpius viską papasakojo, kas ir kaip atsitiko. Mo-
čiutė pabudo, Jai dabar buvo sveikiau; ji jau nedejavo.

Svilienė išpradžių pasileido juokais, bet paskui ste-
bėjosi, kad kurpius ir gydyti mokas.

— Mat vis amatninkas labiau kam nors tikęs ir dau-
giau išmano! — galvojo Svilienė: — Ar siūvėjas, ar kur-
pius, ar kalvis, tai ne aklas artojas, kuris tik spragilą ir
žagrę pažįsta.

Šiuo atsitikimu kurpius taip pragarsėjo, kad aplin-
kinių kaimų, bobos visokių pasakų apie jį pripasakodavo.

Ksav. Vanagėlis.

BALTAS BILIETAS.

Visiems pasitraukusiems iš po Rusijos valdžios nuo
kariūmėnės (liosų) arba kantungos, apsimu išrūpinti
baltą bilietą, be jokios koliekystės ar ko kitko, bet tei-
singu keliu. Iš kalno pinigų nereikalauju, tik gavęs
nuo manęs bilietą, užmokės sudėrėtus pinigus. Tikrai rei-
kalauju, kad sudėrėtų pinigų sumą sudėtų pas teisingą
žmogų, kol negaus nuo manęs bilietus. Norintieji viršmi-
netą bilietą gauti, lai atsišaukia pas mane sėkančiu ant-
rašu, įdėjęs už 2c. stampą dėl atsakymo.

Jonas Pokutinskas Box 103 ELCO, PA.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau vargonininko. Meldžiu atsiliiepti sekan-
čiu adresu:

Rev. P. Žindžius, 214 Ripley Place, Elizabeth, N. J.

Pajiešau Vincento Plado, Jisai gyveno 1909 m. Chi-
cagoj ir paskui rugpjūčio mėn. išvažiavo į Shenandoah,
Pa. Jisai pats, ar kitas žinantis jo dabartinį antrašą,
meldžių atsišaukti ant šio antrašo:

F. J. Vaitukaitis 917—33rd str., Chicago, Ill.

Pajieškomas yra Antanas Ryselys. Pernai prieš
gavėnią važiavo į Ameriką. Perėjo rubėžių Eitkunuose.
Nuo to laiko nežinoma, kas su juo atsitiko. Paeina iš
kaimo Šukionių, Truskavos parapijos, Kauno gub. Kas
žinotų apie jį, meldžiu pranešti seseriai:

Rožė Ryseliukė,

181 E. Main St. Amsterdam, N. Y.

PAJIEŠKAU VARGONININKO!

Turi mokėti gražiai rašyti lietuviškai, gerai pažinti
gaidas ir atsakomai vesti chorą. Pečių kurenti nei baž-
nyčios valyti nereikia. Alga atsakoma.

Kun. A. Kaupas,

64 Church St.,

Pittston, Pa.

PARSIDUODA FARMA.

98 akrai, išdirbtos, derlingos žemės 60 akrų, girios
19 akrų, susidedančios iš gerų pušų ir aržuolų. Giria ver-
ta 2.500 dol. Per vidurį farmos bėga upelis. Yra malū-
nas, varomas garu ir vandeniui, galima jaje malti viso-
kius grūdus. Puikus dėl gyvenimo namas, susidedantis
iš 18 kambarių, tvartai, 4 karvės, 3 arkliai, 3 piaunamos
mašinos, 3 kalaveiteriai, 3 žagrės, mašina dėl seimo, 3
vežimai, ir šiaip visoki padarai ukininkystei reikalingi.

Pinigų turi turėti 3.000 dol., likusius ant lengvo iš-
mokėjimo per 13 metų.

Gera proga leituvams su didele šeimyna.

Kreipkitės pas advokatą J. S. Lopatto,

48 Bennet Bld.

Wilkes-Barre, Pa.

Už \$1.00 gausi 10 tuzinų gražiausių popierių, 38
gatunkų su gražiausiomis dainelėmis
ir puikiausiomis kvietkomis bei konvertais. Teipgi ir vi-
sokių knygų ir popierių katalogą siunčiu už 4c. stampą.
Reikalauju pardavėjų ir duodu gerą pelną.

M. Žukaitis, 227 E. Main str., New Britain, Conn.

Dr. A. L. Graičunas

Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptinių. Atsišaukiantiems iš kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiškus.

TELEFONAS: Yards — 3162.

3312 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

DRAUGIJOS!

H. R. Morgan

laiko dirbtuve

visokiu jums rekalingu

daiktu, kaip tai: KEPURIU, KOKARDU, ŠARPU, VELIAVU ir tt.

Adresuokite:

R. H. MORGAN,

13 N. Main St., Shenandoah, Pa.

Union Ticket Agency

Seniausia Lietuviszka Banka Scrantone ir Visoje Aplinkinoje

Agentura Laivakorčių ant Geriausiu Linijų

Siunčia Pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius Dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose. Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9- val. vak. Nede oje: nuo 10-tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

ADOLF BLAU, Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa

Taip-gi turime savo krautuveje daugybę visokių maldaknygių ir svietišku knygų visokiose kalbose :: :: :: ::

TELEFONAI: Naujas 308 — Bell 662

A. UZUMECKIS,

Lietuvis Graborius ir Balzamavotojas.

Viską išpildo geriau ir pigiau negu svetimtautis.

Persamdo karietas vestuvėms, krikštinoms ir t.t.

Priima lavonus ir iš kitų miestų.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

324 WHARTON, ST. PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:

Bell Lombard 27—39 A. Keystone Main 42—18 D.

DR. MENDELSON, LENKIŠKAS GYDYTOJAS.

50 South Washington St. Wilkes-Barre, Pa

Swalm Hardware Co.,

No. 21 North Centre Street, POTTSVILLE, PA.

Įvairiausi geležiniai daiktai, tepalai, stiklas, dudos, plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.

LIETUVIŠKAS DZIEGORMEISTERIS.

Parduodu tikro aukso laikrodelius, gvarantuojamus 25 metams. Lenčiugelius ir gražius žiedus. Armonikas ir visokius muzikališkus instrumentus, albumus su muzika, akuliorius, revolverius, britvas, pocket books vyrams ir moterims. Visokias knygas, ražančius, škaplierius, kryžeprieš Kaledasleidžiu už pusę prekės ir įkitus miestus siun-

ANTANAS PUTIRSKAS,

144 W. Market Street,

Scranton, Pa.

A. & J. HURWITZ,

— BANKIERIAI. —

42 East Market Street, — — WILKES-BARRE, PA.

Parduodu laivakortes ant visokių linijų ir siūnčiu pinigų į visas pasaulio dalys. Atlieku daviernastis su maskolijos valdžia ir kitokius reikalus. Lietuviai kreip- sitės prie manęs, o busite užgandėti.

DR. FR. KRAJEWSKI,

46 South Washington St.,

Wilkes-Barre, Pa.

DR. ALFRED J. WENNER,

88 SOUTH WASHINGTON STR.

(nuo pirmo Balandžio (April) persikrausto ant 77 South Washington str.)

Priėmimo valandos:

8 — 10 išryto.

1 — 4 po piet.

7 — 9 vakare.

Bell telephone 191 R.

Peoples telephone 1002.

TĖMIKYTE LIETUVIAI!

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautiečių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi labiausiai užgandėti, kurie perka laivakortes pas:

JONA NEMETH'A,

3 N. MAIN STR., WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą prižiūrėjimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos būtų pirke laivakortes. Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasaulyj.

VIENATINIS LIETUVIŠKA DIDELIS KRAUTUVAS. Geriausių armonikų, skripkų, klarnetų, koncertinių trubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Puikiausių dziegorėlių, lenčiugėlių, visokių gražių žiedų, laketų, spilkų, kolėkų, gerų britvų, drakvojamų mašinukų, albumų, revolverių, križių, ražančių, škaplierių, guminių literų, istorijų, dainų, gromakų ir visokių maldaknygių. Gražių popierių groma-

ty rašymui tuziną už 25c., 5 tuzinai už \$1.00. Dailių atidaromų alatoriukų ir pavinėlavonių siuntimui į Lietuvą. Atsiųsk savo tikrą adresą ir už 5c. markę, o aptursi No. 3 Kataliogą su 450 pavelskų ir 1000 visokių naudingų daiktų. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klasės o prekės pigesnės kaip kitur; orderius išsiunčiu greitai į visus Amerikos, Kanados ir Anglijos kraštus. Kviesiu visus atlankyti su visokiais pirkiniais ir orderiais pas

K. VILKENWICH,

112 Grand St.,

St. Dep. D.

Brooklyn, N. Y.

OFFICE NEW PHONE 37. RESIDENCE 1100.

LIETUVIŲ ADVOKATAS

JONAS S. LOPATTO

47-48-49 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

Naujas Telefonas 1005.

Senas Telefonas 659.

Dr. Albert Kaufmanas,

—: GYDYTOJAS IŠ LIETUVOS. :—

Specialistas visose ligose.

Gydo labiausiai užsisenėjusias vyrų, moterių ir vaikų ligas. Galima susikabėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai. Yra daktaru keleto lietuvių ir lenku kuopu Turi mašiną, su kuria galima matyti ir pažinti ligas kune, kaip per stiklą, užtai ligos yra tikrai ir greitai išgydomos.

Priima nuo 8 iki 10 val. išryto, nuo 2 iki 4 popiet, nuo 7 iki 9 vakare.

51 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGO"**S P A U S T U V E**

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA
PIGIAI

UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"

314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

ADRESAI CENTRO VYRIAUSYBĖS SUSIV. LIET.

RYMOKAT. AMERIKOJE:

KUN. S. PAUTIENIUS prezidentas

P. O. Girardville, Pa.

JONAS RIKTERAITIS vice-prez.,

67 James St., Waterbury, Conn.

KAZYS KRUSINSKAS sekretorius,

457 — 17th St., Brooklyn, N. Y.

REV. V. STAKNEVIČIUS, išdininkas,

207 Adams Str. Newark, N. J.

Globėjai kasos:

JONAS VIERAITIS,

107 So. Harding St., Worcester, Mass.

KAZYS VASKEVYČIA,

186 Jefferson St., Newark, N. J.

KUN. V. VIZGIRDA knygius,

190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

KUN. V. STAKNEVIČIA dvasiškas vadovas,

207 Adams St., Newark, N. J.

FABIOLĖ,

Garsi kardinolo Wisemano apysaka. Vertė Vytautas Kaina 1 doleris. Imantiems daugiau, kaip viena egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuosimtis.

Gauinama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,

312 S. 4th St.,

BROOKLYN, N. Y.

Tautietai! Jei reikia Tau statyti nauji namai, ar taisyti seni, tai žinok, kad tatai atliks kuogeriausiai kontrakterius MIKAS SLAPIKEVIČIUS, New Philadelphia Pa.

Nauja Knyga—Biblija—arba šv. Raštas išleistas

KUN. S. PAUTIENIAUS.

Tik vienas šitas šventaraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui

Adresas: REV. S. PAUTIENIUS,

GIRARDVILLE, PA.

MOKYKIMĖS PATIS.

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00.

Vaikų draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c.

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c.

Aritmetika mokytis rokundų be mokytojo su paveikslais (apdaryta) 35c. Pinigus siųskit per Money Order po šiuo adresu: P. MIKOLAINIS,

Box 62

NEW YORK CITY.

BEN. J. KMELEWSKI

— NAUJAS TELEFONAS 1357. —

Parsiduoda laivakortės ant geriausių linijų. Siūndia pinigus į seną kraują greitai ir saugiai. Žemės ir Notarijaus dalykai taipogi doviernastis.

102 North Sherman St., — WILKES-BARRE, PA.